

**Сәулет, қала құрылысы және құрылыс
саласындағы мемлекеттік нормативтер
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС
НОРМАЛАРЫ**

**Государственные нормативы в области
архитектуры, градостроительства и строительства
СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

ТЕРГЕУ АБАҚТЫЛАРЫН ЖОБАЛАУ

**ПРОЕКТИРОВАНИЕ СЛЕДСТВЕННЫХ
ИЗОЛЯТОРОВ**

**ҚР ҚН 3.02-24-2014
СН РК 3.02-24-2014**

**Ресми басылым
Издание официальное**

**Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық
даму министрлігі Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық
шаруашылық істері комитеті**

**Комитет по делам строительства и жилищно-коммунального
хозяйства Министерства индустрии и инфраструктурного
развития Республики Казахстан**

Астана 2023

АЛҒЫ СӨЗ

- 1 **ӘЗІРЛЕГЕН:** «ҚазҚСҒЗИ» АҚ, «ИННОБИЛД» ЖШС
- 2 **ҰСЫНҒАН:** Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстарын басқару комитетінің Техникалық реттеу және нормалау басқармасы
- 3 **БЕКІТІЛГЕН ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛГЕН:** Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстарын басқару комитетінің 2014 жылғы 29-желтоқсандағы № 156-НҚ бұйрығымен 2015 жылғы 1-шілдеден бастап

ПРЕДИСЛОВИЕ

- 1 **РАЗРАБОТАН:** АО «КазНИИСА», ТОО «ИННОБИЛД»
- 2 **ПРЕДСТАВЛЕН:** Управлением технического регулирования и нормирования Комитета по делам строительства, жилищно-коммунального хозяйства и управления земельными ресурсами Министерства национальной экономики Республики Казахстан
- 3 **УТВЕРЖДЕН (ы) И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ:** Приказом Комитета по делам строительства, жилищно-коммунального хозяйства и управления земельными ресурсами Министерства Национальной экономики Республики Казахстан от 29.12.2014 № 156-НҚ с 1 июля 2015 года.

Осы мемлекеттік нормативті Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс істері жөніндегі Уәкілетті мемлекеттік органның рұқсатынсыз ресми басылым ретінде толық немесе ішінара қайта басуға, көбейтуге және таратуға болмайды

Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігі Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитетінің 2023 жылғы 26 шілдедегі №124-НҚ бұйрығына сәйкес өзгертулер мен толықтырулар енгізілді.

Настоящий государственный норматив не может быть полностью или частично воспроизведен, тиражирован и распространен в качестве официального издания без разрешения Уполномоченного государственного органа по делам архитектуры, градостроительства и строительства Республики Казахстан.

Внесены изменения и дополнения в соответствии с приказом Комитета по делам строительства и жилищно-коммунального хозяйства Министерства индустрии и инфраструктурного развития Республики Казахстан от 26 июля 2023 года №124-НҚ.

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ.....	IV
1 ҚОЛДАНЫЛУ САЛАСЫ.....	1
2 НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР	1
3 ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР	2
4 МАҚСАТЫ ЖӘНЕ ФУНКЦИОНАЛДЫҚ ТАЛАПТАР	3
4.1 Нормативтік талаптардың мақсаты	3
4.2 Функционалдық талаптар.....	3
5 ЖҰМЫС СИПАТТАМАЛАРЫНА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР.....	4
5.1 Негізгі ережелер	4
5.2 Ғимараттардың сенімділігі мен орнықтылығын қамтамасыз ету бойынша қойылатын талаптар	4
5.3 Өрт қауіпсіздігі талаптары	6
5.4 Ғимараттарды пайдалану барысында адамдардың денсаулығын қорғауды қамтамасыз ету бойынша талаптар	8
5.4.1 Ғимараттың жер теліміне және орналастыруға қойылатын талаптар.....	8
5.4.2 Көлемдік-жоспарлық шешімдерге қойылатын талаптар.....	9
5.4.2.1 Әкімшілік ғимараттар	9
5.4.2.2 Бақылау-өткізу пункті	11
5.4.2.3 Келушілерге арналған үй-жайлар	12
5.4.2.4 Режимдік корпус	12
5.4.2.5 Құрама және карантин бөлімдері.....	13
5.4.2.6 Шаруашылық қызмет көрсету үшін қалдырылған сотталушыларға арналған жатақхана (блок).....	13
5.4.2.7 Медициналық бөлік	14
5.4.2.8 Қосымша үй-жайлар	15
5.4.2.9 Камераларды, камералардың серуендеу аулаларын орнатуға және қондырғыларына қойылатын талаптар	15
5.4.2.10 Есік ойықтарын толтыруға қойылатын талаптар	16
5.4.2.11 Шаруашылық-қоймалық аймақ.....	17
5.4.2.12 Жалпы құрылыс және конструктивтік талаптар.....	18
5.4.2.13 Қауіпсіздік. Қадағалаудың, бақылау мен күзетудің инженерлік-техникалық құралдары	19
5.4.2.14 Инженерлік қондырғылар.....	20
5.5 Қоршаған ортаны қорғау	23
6 ЭНЕРГИЯ ҮНЕМДЕУ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАРДЫ ҰТЫМДЫ ПАЙДАЛАНУ	24
6.1 Энергия тұтынуды азайтуға қойылатын талаптар.....	24
6.2 Табиғи ресурстарды тиімді пайдалану.....	24

КІРІСПЕ

Осы құжат құрылыстың тұрақты жоғары мәдениетін қалыптастыру үшін қолайлы жағдай жасау мақсатында Қазақстан Республикасының құрылыс саласын техникалық реттеу жүйесінің реформалау тұжырымдамасына сәйкес әзірленді.

Осы құрылыс нормаларында:

- нормативтік талаптардың мақсаты;
- функционалдық талаптар;
- жұмыс сипаттамаларына қойылатын талаптар бар.

Осы құрылыс нормалары тергеу изоляторларының ғимараттарына қолданылатын «Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар» техникалық регламентінің дәлелдемелік базасына кіретін нормативтік құжаттардың бірі болып табылады.

Осы құрылыс нормаларының талаптарын орындаудың қолайлы шешімдері ҚР ЕЖ «Тергеу абақтыларын жобалау» келтірілген.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ
СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН****ТЕРГЕУ АБАҚТЫЛАРЫН ЖОБАЛАУ****ПРОЕКТИРОВАНИЕ СЛЕДСТВЕННЫХ ИЗОЛЯТОРОВ**

Енгізілген күні - 2015-07-01

1 ҚОЛДАНЫЛУ САЛАСЫ

1.1 Осы құрылыс нормалары тергеу изоляторларын орналастыруға, аумағына, функционалдық топтарына, көлемдік-жоспарлық шешімдеріне, инженерлік қондырғыларына, ішкі ортасына қойылатын талаптарды белгілейді.

1.2 Осы құрылыс нормалары тергеу изоляторларының ғимараттарын, үй-жайлары мен құрылыстарын салуды, реконструкциялауды, кеңейтуді, техникалық қайта жарақтандыру мен күрделі жөндеуді жобалауға таратылады.

1.3 Тергеу изоляторларын жобалаған кезде осы құрылыс нормаларынан басқа осы объектілерге талаптар белгілейтін Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын басқа да нормативтік құжаттар талаптарын ескеру керек.

2 * НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР

(Өзгерт.ред. – ҚТҮКШІК 26.07.2023 ж. №124-НҚ бұйрық).

Осы құрылыс нормаларын қолдану үшін мынадай нормативтік құжаттар қажет:

ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 2021 жылғы 17 тамыздағы № 405 бұйрығымен бекітілген қолданыстағы «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу Тізілімінде № 24045 тіркелген);

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 қаулысымен бекітілген «Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар» техникалық регламенті;

«Қоғамдық тамақтану объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 17 ақпандағы № ҚР ДСМ-16 бұйрығы» (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу Тізілімінде № 26866 тіркелген);

«Радиациялық қауіпсіздікті қамтамасыз етуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 15 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-275/2020 бұйрығы» (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу Тізілімінде № 21822 тіркелген);

Ресми басылым

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 22.02.2013 жылғы № 168-ДСП «Қазақстан Республикасы ішкі істер органдарын материалдық-техникалық құралдармен жабдықтаудың табиғи нормаларын бекіту туралы» қаулысы;

Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің 29.03.2012 жылғы № 12-ДСП «Инженерлік-техникалық қадағалау, бақылау және күзет құралдарын қолдану ережелері» бұйрығы;

ҚР ҚН 2.04-02-2011 Шудан қорғау;

ҚР ҚН 3.06-01-2011 Ғимараттар мен имараттардың қимылы шектеулі топтар үшін қолжетімділігі;

ҚР ҚН 4.01-01-2011 Ғимараттар мен имараттардың ішкі су құбыры және кәрізі;

ҚР ҚН 4.02-01-2011 Ауаданы жылыту, желдету және кондиционерлеу;

ҚР ҚН 5.01-02-2013 Ғимараттар мен имараттардың іргелері.

Ескертпе - Осы мемлекеттік нормативті пайдаланған кезде сілтеме құжаттардың әрекетін ағымдағы жылғы жағдай бойынша жыл сайын құрастырылатын «Сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық және нормативтік-техникалық актілер тізбесі» ақпараттық тізімдемесі және ай сайын шығатын тиісті ақпараттық бюллетень-журнал бойынша тексерген жөн. Егер сілтеме құжат ауыстырылса (өзгерсе), онда осы нормативті пайдаланған кезде ауыстырылған (өзгертілген) құжатты басшылыққа алу керек. Егер сілтеме құжат ауыстырусыз күшін жойса, онда оған сілтеме жасалған ереже осы сілтемеге қатысы жоқ бөлігіне қолданылады.

3 ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР

Осы құрылыс нормаларында ҚР ҚБҚ 1.01-01 бойынша терминдер, сондай-ақ тиісті анықтамалары бар мынадай терминдер қолданылады:

3.1 Аймақ: Қоршау конструкцияларымен толықтай ажыратылмаған функционалдық ұйымдастырылған кеңістік параметрлері мен конфигурациясы.

3.2 Коммуникациялық кеңістік: Негізінен адамдар жиналатын ағындармен жүруге арналған аймақтар және ғимараттар, құрылыстар немесе учаскелердегі үй-жайлар.

3.3 Өткел: Функционалдық және (немесе) конструктивтік элементтер (жабдық) арасындағы жаяу жүргіншілер кеңістігі.

3.4 Сағаттандыру жүйесі: Ағымдағы уақытта сағатты ішкі және сыртқы пайдалануда сигнал индикациясын қамтамасыз етуге арналған. Бірыңғай уақыт жүйелерімен әртүрлі объектілерді, мекемелерді, оның ішінде тергеу изоляторларын жаратқандырады.

3.5 Функционалдық аймақтар: Белгілі бір шекарадағы белгіленген функционалдық мақсаты бар аумақ, кеңістік.

4 МАҚСАТЫ ЖӘНЕ ФУНКЦИОНАЛДЫҚ ТАЛАПТАР

4.1 Нормативтік талаптардың мақсаты

Нормативтік талаптардың мақсаты – қызметкерлердің, тергеудегі кісілердің өмірін, денсаулығын, мүлікті және қоршаған ортаны қорғау мақсатында оларды барлық

пайдалану кезеңінде тергеу изоляторлары ғимараттарының қауіпсіздігін қамтамасыз ету, энергетикалық тиімділік пен ресурс үнемдеуді қамтамасыз ету.

4.2 Функционалдық талаптар

4.2.1 Ғимараттар конструкциялары ықтимал әсерлерге төзімді болуы, сондай-ақ қажетті сенімділікпен құрылыс барысында және пайдаланудың жобалық мерзімінің бойында талап етілетін пайдалану көрсеткіштерін сақтауы тиіс.

4.2.2 Тергеу изоляторларының ғимараттары өрттің және оның қауіпті факторларының туындау және таралу қаупін болдырмау немесе азайту үшін жағдай жасауды ескере отырып жобалануы, ал ол туындаған жағдайда – күдіктілер мен қызметшілерді, оның ішінде физикалық қозғалу мүмкіндігі шектеулі адамдарды қауіпсіз аймаққа эвакуациялау кезінде көтергіш конструкциялардың орнықтылығын қамтамасыз етуі тиіс.

4.2.3 Тергеу изоляторларының ғимараттарын жобалаған және салған кезде өрт ошағын ерте анықтау, изолятор қызметкерлеріне хабарлау, өртті мүмкіндігінше қысқа мерзімде өшіру бойынша шаралар ескерілуі тиіс.

4.2.4 Тергеу изоляторлары, іргелес аумақтар күдіктілер мен қызметшілердің өміріне қауіп тудыру, жарақат келтіру, жазатайым оқиғаларды мүмкіндігінше азайтуды орындау кезінде пайдалануға қойылатын талаптарды ескере отырып жобалануы және салынуы тиіс.

4.2.5 Тергеу изоляторларының ғимараттарында сәулет-жоспарлау шешімдерін, санитарлық-гигиеналық талаптарды ескере отырып, ғимаратты пайдалану кезінде адамдардың өмірі мен денсаулығын қорғауды қамтамасыз ететін, оларды орналастыруға және еңбек етуге қажет қауіпсіз жағдайлар жасалуы тиіс.

4.2.6 Ғимараттар және олардың жылыту, салқындату, жарықтандыру және желдету қондырғылары климаттық жағдайларды ескере отырып, оларды қолдану кезінде талап етілетін энергия мөлшері төмен болатындай етіп жобалануы және салынуы тиіс.

4.2.7 Ғимарат құрылыс конструкцияларын, оларды бөлшектегеннен кейінгі материалдар мен бөліктерді қайталама пайдалану мен рециклингті ескере отырып жобалануы және салынуы тиіс.

4.2.8 Тергеу изоляторлары оның аумағындағы күдіктілердің, айыпталушылардың, сондай-ақ қызметкерлердің, лауазымды тұлғалар мен азаматтардың қауіпсіздігін қамтамасыз ететіндей жобалануы және салынуы тиіс.

5 ЖҰМЫС СИПАТТАМАЛАРЫНА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР

5.1 Негізгі ережелер

5.1.1 Тергеу изоляторларының ғимараттарын жобалауды «Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар» техникалық регламентіне сәйкес санитарлық-гигиеналық талаптарды сақтау арқылы орындау қажет.

5.1.2 Тергеу изоляторларының толу шегін ондағы күдіктілер, айыпталушылар мен сотталғандар, шаруашылық қызмет көрсетуге қалғандар саны есебінен қабылдау керек.

Ерлердің, әйелдердің, кәмелеттік жасқа толмағандардың, туберкулезбен ауыратындардың, АИТВ жұқтырғандардың, айрықша жазалау шарасы белгіленгендер мен өмір бойы бас бостандығынан айырылғандардың пайыздық үлесі әрбір нақты жағдайда анықталады.

5.1.3 Жобаланған тергеу изоляторларының ғимараттарында қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес азаматтық қорғаныстың кіріктірме қорғаныс құрылысын қарастыруға жол беріледі.

Бейбіт уақытта біріктірілген қорғаныс құрылыстарын мақсаты әрбір нақты жағдайда анықталатын үй-жайлар түрінде қолдану керек.

5.1.4 Тергеу изоляторлары ғимараттарының жаяу жүргіншілер өткелдерін, баспалдақтарын, таяныштары мен өзге сәулет элементтерін жобалау кезінде ҚР ҚН 3.06-01 талаптарын ескеру керек.

5.1.5 Тергеу изоляторлары кешенінің аумағын жекелеген, режимдік және шаруашылық-қоймалық аймақтарға бөлуді ескере отырып жобалау керек.

Жекелеген аймаққа (оқшауланған аумаққа) әкімшілік мақсаттағы ғимараттарды орналастыру керек.

Режимдік аймаққа режимдік және қызмет көрсету мақсатындағы ғимараттар орналастырылады.

5.1.6 Өндірістік шеберханаларды әрбір нақты жағдайда белгіленетін таңдап алынған өндіріс профилі және бұйымдарды шығару бағдарламасы негізінде жобалау керек.

5.2 Ғимараттардың сенімділігі мен орнықтылығын қамтамасыз ету бойынша талаптар

5.2.1 Ғимараттың негіздері мен көтергіш конструкциялары оны салу барысында және пайдаланудың есептік шартымен мынадай ықтималдықтарды болдырмайтындай жобалануы, салынуы тиіс:

а) ғимаратты пайдалануды тоқтату қажеттілігіне әкеп соқтыратын бүлінулер немесе зақымданулар;

б) деформациялар, жарықтардың пайда болуы себебінен конструкциялардың немесе жалпы ғимараттың пайдалану сипаттарының шектен тыс төмендеуі.

Көтергіш конструкцияның механикалық қауіпсіздік талаптарына сәйкестігін ғимараттың сенімділігі мен орнықтылығын қамтамасыз ету мақсатында кестелік немесе тәжірибелік деректерді қолдану арқылы жобаланатын бүкіл көтергіш конструкция мен оның элементтерін талдау негізінде жүзеге асыруға болады.

5.2.2 Ғимараттар конструкциялары мен негіздері көтергіш және қоршау конструкцияларының өзіндік салмағынан түсетін тұрақты жүктемелерді, жабынға түсетін уақытша бірқалыпты таралып, шоғырландырылған жүктемелерді, берілген құрылыс ауданына түсетін қар және жел жүктемелерін қабылдай алатындай есептелуі тиіс. Тізімделген жүктемелердің нормативтік мәндері, ескерілетін жүктемелердің кері үйлесімділігі немесе оларға сәйкес келетін күштер, конструкциялардың иілуі мен жылжуының шектік мәндері, сондай-ақ жүктемелер бойынша сенімділік

коэффициенттерінің мәндері тиісті нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес қабылдануы тиіс.

5.2.3 Тергеу изоляторларының ғимараты лаңкестік актілер, өрт, апат, сейсмикалық әсерлер, қауіпті метеорологиялық құбылыстар сияқты төтенше жағдайлардың туындау нәтижесінде көтергіш конструкциялар жергілікті бұзылған жағдайда, үдемелі (көшкін тәрізді) бұзушылықтан қорғалуы тиіс.

5.2.4 Ғимараттың конструктивтік жүйесі ғимараттарды қалыпты пайдалану шартында қарастырылмаған апаттық жағдайлар кезінде жекелеген конструктивтік элементтері жергілікті бұзылған жағдайда, үдемелі бұзушылыққа түспеуі тиіс. Бұл жүктемелердің айрықша үйлесімі кезінде ғимараттың конструктивтік жүйесінің жекелеген элементтерінің жергілікті бұзушылығына жол беріледі, алайда бұл бұзушылықтар конструктивтік жүйемен өзгертілген (қайталама) басқа конструктивтік элементтерді бұзушылыққа алып келмеуі тиіс.

5.2.5 Қызмет ету мерзімі ғимараттың болжанған қызмет ету мерзімінен аз элементтер, бөлшектер, қондырғылар жобада белгіленген жөндеу аралық кезеңге сәйкес ауыстырылатын болуы тиіс. Жөндеу аралық кезеңдерді тиісті ұлғайту немесе кеміту кезінде қызмет ету мерзімі аз немесе көп элементтерді, материалдарды немесе қондырғыларды қолдану туралы шешім техника-экономикалық есептер негізінде белгіленеді.

Материалдарды, конструкциялар мен құрылыс жұмыстарының технологиясын кезекті жөндеуге, техникалық қызмет көрсетуге және пайдалануға кететін ең төменгі шығындардың қамтамасыз етілуін ескере отырып таңдау керек.

5.2.6 Конструкциялар мен бөлшектер ылғалдың, төмен температураның, агрессивтік ортаның, биологиялық және өзге де кері факторлардың ықтимал әсерлеріне төзімді материалдардан орындалуы тиіс.

Қажет жағдайда конструкцияларды немесе жабық кеңістіктер мен ауа қаттамаларын желдету құрылғысын жеткілікті герметиктеу арқылы ғимараттың көтергіш және қоршау конструкцияларының қалыңдығына жаңбыр суының, еріген, жер астындағы сулардың енуіне, сонымен қатар ішкі қоршау конструкцияларына конденсациялық ылғалдың жол берілмеген мөлшерінің түзілуіне қарсы тиісті шаралар қабылдануы тиіс. Қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес қажетті қорғаныс құрамдары мен жабындары қолданылуы тиіс.

5.2.7 Құрама элементтердің түйісу байланыстары мен қабатты конструкциялар негіздердің бірқалыпты шөгуі және пайдалану барысындағы өзге де әсерлер кезінде туындайтын температуралық-ылғалдық деформациялар мен күштерді қабылдай алатындай есептелуі тиіс. Түйіспелерде қолданылатын нығыздаушы және герметиктеуші материалдар кері температура мен ылғалдың әсер етуі кезінде серпінділік және адгезиялық сипаттарды сақтауы, сонымен қатар ультракүлгін сәулелерге төзімді болуы тиіс. Герметиктеуші материалдар тиісті түйісу орындарында конструкциялардың қорғаныстық және қорғаныстық-сәндік жабындары материалдармен үйлесімді болуы тиіс.

5.2.8 Қарау, техникалық қызмет көрсету, жөндеу және ауыстыру үшін ғимараттың қондырғысына, арматурасына және инженерлік желі құралдары мен олардың байланыстарына қатынау мүмкіндігі қамтамасыз етілуі тиіс.

Ғимараттың құрылыс конструкцияларына қондырғылар мен құбырлар конструкциялардың ықтимал жылжуы кезінде олардың жұмысқа қабілеттілігі бұзылмайтындай етіп бекітілуі тиіс.

5.2.9 Конструкцияларды есептеген кезде ғимараттарды геологиялық жағдайы күрделі, аяздан ісінуді қоса алғанда, сейсмикалық әсерге, өңдеуге, отыруға және топырақтың басқа да жылжуына ұшыраған ауданда салған кезде қолданыстағы нормативтік құжаттар, сондай-ақ ҚР ҚН 5.01-02 талаптарын ескеруі тиіс.

5.2.10 Ғимаратты салған кезде геологиялық жағдайы күрделі аудандарда инженерлік коммуникацияларды енгізу әртүрлі инженерлік желілер бойынша нормативтік құжаттарда белгіленген талаптарға сәйкес негіздердің ықтимал деформациясын өтеу қажеттілігін ескере отырып орындалуы тиіс.

5.2.11 Ғимараттардың қоршау және көтергіш конструкциялары тиісті нормативтік құжаттардың талаптарына сәйкес қабылдануы тиіс.

5.2.12 Жиынтық-блоктық әдісті қолдана отырып, құрылыс өндірісін ұйымдастыру құрылыс алаңына блоктарды дайындауды, жеткізуді, жобалық құжаттамада көзделген шешімдерге сәйкес олардан объектіні ірілендіріп құрастыруды және тұрғызуды көздейді.

Тергеу изоляторы ғимараттарының кешенін салу кезінде модульдік үлгідегі - шаруашылық-тұрмыстық мақсаттағы тез салынатын ғимараттарды (ангарлар, қоймалар, монша-кір жуу кешені, ас үй, медсанөліктер, көкөніс сақтау қоймасы және т.б.) салуға жол беріледі. *(Толықтырылды – ҚТҮКШК 26.07.2023 ж. №124-НҚ бұйрық).*

5.3 Өрт қауіпсіздігі талаптары

5.3.1 Тергеу изоляторлары объектілерін жобалаған кезде өртке қарсы қорғаныс саласындағы қолданыстағы нормативтік құжаттардың өртке қарсы талаптарын ескеру керек.

5.3.2 Тергеу изоляторлары аумағының қоршауында өрт автомобильдерінің өтуі үшін қақпа болуы тиіс.

5.3.3 Тұрғын және тәртіптік блоктарда, ұзақ кездесу үй-жайының блоктарында жарылысқа қауіпті, өртке қауіпті заттар мен материалдар қолданылатын немесе сақталатын әртүрлі үй-жай қарастыруға тыйым салынады.

5.3.4 Ғимараттарда, құрылыстарда және тұрғын аймақ үй-жайында және медициналық бөліктерде ғимараттың жергілікті, цокольдық қабатына және шатыр үй-жайларына шеберханаларды, қоймаларды, қызметтік, тұрғын және тұрмыстық жайларды (оның ішінде діни рәсімдерді өткізуге арналған) орналастыруға тыйым салынады.

5.3.5 Тергеу изоляторлары медициналық бөлігінің стационарын амбулаториямен бір корпуста (ғимаратта) орналастыруға жол беріледі.

5.3.6 Тергеу изоляторлары объектілерінің үй-жайларын «Ғимараттарды, үй-жайлар мен құрылыстарды автоматты түрде өрт сөндіру және автоматты өрт дабылымен, өрт кезінде адамдарға хабарлау және оларды эвакуациялауды басқару жүйелерімен жабдықтау жөніндегі талаптар», «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламенттерінің талаптарына сәйкес бастапқы өрт сөндіру құралдарымен қамтамасыз ету қажет.

5.3.7 Тергеу изоляторларын жобалаған кезінде конструкциялар мен бұйымдарды таңдауды, сондай-ақ қаптау, өңдеу материалдары мен өзге материалдарды қолдануды өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша қолданыстағы нормативтік құжаттардың өртке қарсы талаптарына сәйкес орындау керек.

5.3.8 Өрт жолдары, рельс жолдары талап етілетін өлшемдерді, жол берілетін көлбеулер мен дөңгелек радиустарын сақтай отырып жобалануы тиіс.

5.3.9 Адамдар тұрақты орналасатын әрбір үй-жайда, камералар мен тәртіп сақтау үй жайларын қоспағанда, адамдарды мәжбүрлі эвакуациялау жағдайы үшін терезе ойығына бір ашылатын торды орнатуды қарастыру қажет.

5.3.10 Науқастар мен қызмет көрсетуші қызметкерлер орналасатын үй-жайлар терезелеріне металл торлар немесе терезелік перделер орнатуға тыйым салынады.

5.3.11 Режимдік блоктарда кемінде екі шоғырландырылған эвакуациялық шығаберіс қарастыру қажет.

5.3.12 Барлық бекітілетін жатын үй-жайлар есіктеріндегі электр механикалық құлыптарды қажеттілік жағдайында бір қабаттағы (қабаттың бір бөлігіндегі) бекітілетін жатын үй-жайлар есіктерінің және электр қуатының көздерін өшірген кезде барлық есіктердің бір уақытта оқшаулануын қамтамасыз ететіндей орнату керек.

5.3.13 Ұзақ кездесуге арналған үй-жайлар, онда келуші адамдар санына байланысты негізгі шығаберіс есікке қарама-қарсы жақта орналасатын қосымша эвакуациялық шыға беріс есікпен жабдықталады. Қосымша эвакуациялық шығаберіс есіктері дыбыс және жарық дабылымен шектелуі және оларды орталық басқару пульті бөлмесінен қашықтықтан ашу құрылғысымен жабдықталуы тиіс.

5.3.14 Эвакуациялық шығаберіс есіктер мен қауіпсіз аймақтарды жобалаған кезде бөлек орналастыру қарастырылған айыпталушылар мен сотталғандардың әртүрлі санаттарының қажетсіз араласуын болдырмау керек.

5.3.15 Тергеу изоляторларының ғимараттары мен құрылыстарында төмендегі үй-жайлардан бөлек, қалған үй-жайлардың барлығын олардың аудандарына байланысты автоматты өрт сөндіру қондырғыларымен және автоматты өрт дабылымен қорғау керек:

- сулы процестер жүргізілетін үй-жайлар (душ бөлмелері, санитарлық тораптар, салқындататын камералар, жууға арналған үй-жайлар және т. б.);

- желдету камералары (ағынды, сонымен қатар сормалы, А немесе Б санатындағы қызмет көрсетілмейтін өндірістік үй-жайлар), сумен жабдықтау сорғы станциялары, жанғыш материалдар жоқ ғимараттарды инженерлік жабдықтауға арналған бойлерлік және т. б. үй-жайлар;

- өрт қауіптілігі бойынша Д санатындағы үй-жайлар;
- асханалар мен тамақтану блоктарының пісіру дәліздері, аккумуляторлық, зарядтық және қышқылдық үй-жайлар;

- өрт қауіптілігінің санатына байланысты уақытша ашық бастырмалар;
- баспалдақ алаңдары;
- тәртіп сақтау үй-жайлары (оларға тек автоматты өрт дабылын орнату ғана қарастырылады).

5.3.16 Өрт кезінде хабарлау жүйесі ғимараттағы айыпталушылар мен сотталғандар құрамының ерекшеліктерін ескеруі және эвакуациялаудың барлық кезеңдерінде жұмыс істеуі тиіс.

5.3.17 Өрт кезінде хабарлау жүйесін аймақтық жобалау керек.

Хабарлағыштар саны, олардың орнатылуы мен қуаттылығы тергеу изоляторының қызметкерлері мен сотталғандардың барлық тұрақты немесе мерзімді орналасу орындарында қажетті естілуді қамтамасыз етуі тиіс.

5.3.18 Дауыс зорайтқыштардың орналасу орнын берілетін мәтіннің анық естілуін қамтамасыз ететін жағдайлар негізінде анықтау қажет.

5.3.19 Вестибюлдерге, дәліздерге, залдарға және тергеу изоляторының қызметкерлері мен күдіктілердің тұрақты немесе мерзімді орналасуына байланысты өзге үй-жайларда динамиктер мен өзге дыбыстық хабарлау құралдарын орнату керек.

5.3.20 Үй-жайлардағы хабарлау жүйесінің дыбыс зорайтқыштары (динамиктер) дыбыс реттегіштерсіз болуы және қолдану желісіне ажырату құрылғыларыңыз жалғануы тиіс.

Өрт кезінде хабарлау жүйесін басқару, әдеттегідей, орталық басқару пульті бөлмесінен жүзеге асырылуы тиіс.

5.3.21 Жаңадан салынып жатқан тергеу изоляторлары өрт сөндіру бөлімшесінің шақыру орнына келу уақытын қамтамасыз ететін өрт депосынан қашықтықта қалалық елді мекендерде - 10 минуттан, ауылдық елді мекендерде – 20 минуттан аспайтын қашықтықта орналасуға тиіс.

Бұл талап сақталмаған жағдайда, тергеу изоляторларының аумағында болуы мүмкін өрттердің алдын алуға және сөндіруге қатысатын бөлімшелердің өрт техникасы мен жеке құрамын орналастыру үшін тергеу изоляторының аумағынан тыс жерде өрт сөндіру депосын қамтамасыз ету қажет. *(Толықтырылды – ҚТҮКШК 26.07.2023 ж. №124-НҚ бұйрық).*

5.4 Ғимаратты пайдалану барысында адамдардың денсаулығын қорғауды қамтамасыз ету бойынша талаптар

5.4.1 Ғимараттың жер теліміне және орналастыруға қойылатын талаптар

5.4.1.1 Жергілікті аймақта (оқшауланған аумақта) әкімшілік ғимаратты (адамдарды жергілікті аймақтан әкімшілік ғимаратқа және режимдік аймаққа, дәріханаға, шлюзге өткізуге арналған бақылау-өткізу пункті бар), кезекші қызмет алаңын, жергілікті аймаққа кіру үшін бақылау-өткізу пунктін (БӨП), сәлемдеме мен табыстау, дүкен үй-жайы бар өткізу бюросын орналастыру керек.

5.4.1.2 Тергеу изоляторлары кешенін реконструкциялау, өзге мақсаттағы ғимараттарды тергеу изоляторларына өзгерту кезінде, әкімшілік ғимаратта кезекші қызмет үй-жайларын орналастыру мүмкін болмаған жағдайда, жергілікті аймақта (оқшауланған аумақта) тұрған кезекші қызмет ғимаратын жеке орналастыруға жол беріледі.

5.4.1.3 Қызметтік иттерді ұстау қалашығы мен жаттығу алаңын иттерді және ветеринарлық объектілерді ұстауға қатысты қолданылатын нормалар мен санитарлық талаптарды сақтай отырып, жергілікті аймақта немесе жекелеген учаскедегі шаруашылық-қоймалық аймақта орналастыру керек.

5.4.1.4 Режимдік аймақтың құрамында мыналарды қарастыру керек: режимдік корпусстар (кері бағыттағы күдіктілерге, айыпталушыларға арналған корпуссты қоса

алғанда); санитарлық өткізу бекеті орналасқан жиналу бөлімі, карантин бөлімі; тергеу бөлімі; қысқа уақыттық және ұзақ уақыттық кездесулер бөлімі, стационар және амбулатория орналасқан медициналық бөлік; кір жуу орны; ас үй; өндірістік шеберханалар; ерекше кезеңге арналған жергілікті аумақ; сотталғандарға, шаруашылық қызмет көрсету үшін тергеу изоляторларында қалғандарға арналған жатақханадан, волейбол-баскетбол алаңынан тұратын, бір уақытта сапқа тұру алаңы және серуендеуге арналған аумақ және темекі шегу орны қызметін атқаратын оқшауландырылған учаске (блок).

5.4.1.5 Әкімшілік ғимаратты жергілікті және режимдік аймақ шекарасында орналастырған жөн, бұл жағдайда оның ішкі қасбетінің осі тыйым салынған аймақтың негізгі қоршау сызығында орналасады. Жергілікті аймақтан режимдік аймаққа өту әкімшілік ғимараттың төменгі қабаты деңгейінде орналасқан, көлік пен жүктерді тексеруге арналған шлюз арқылы жүзеге асырылады.

5.4.1.6 Режимдік және шаруашылық-қоймалық аймақтар арасындағы қоршау қақпаларын (кіреберістерді) қоспағанда, барлық қақпалар (кіреберістер) және жиналу бөлімінің алдындағы күдіктілер мен айыпталушыларды қабылдауға арналған алаң (шлюз) автокөліктің ыңғайлы жүруін қамтамасыз ету үшін бір осьте орналастырылады.

5.4.1.7 Темір жол тұйықтарын, кіреберіс темір жол қатынас жолдарын режимдік аймақ аумағына орналастыруға жол берілмейді.

5.4.1.8 Тергеу изоляторы ғимараттары кешенінің орналасқан жері елді мекенде, оның орталық бөлігінен алыс, сыртқы шекараларға жақын болуы тиіс. Сонымен қатар, тергеу изоляторының орналасқан жері инженерлік инфрақұрылымы (инженерлік коммуникациялары) дамыған ауданда болуы тиіс. **(Толықтырылды – ҚТҮКШІК 26.07.2023 ж. №124-НҚ бұйрық).**

5.4.2 Көлемдік-жоспарлық шешімдерге қойылатын талаптар

5.4.2.1 Әкімшілік ғимараттар

5.4.2.1.1 Тергеу изоляторлары әкімшілік ғимаратының үй-жайларын үш типте жобалау керек:

- 1- мекеменің лауазымды тұлғаларының (БӨП күзетшілері, кезекшілік қызмет) тұрақты бақылауындағы өтуге арналған үй-жайлар;
- 2- режимдік аймақпен байланысты үй-жайлар (терезе (есік) ойықтары режимдік аймаққа немесе әкімшілік ғимараттың ішкі алаңына шығарылады);
- 3- режимдік аймақпен байланысты емес үй-жайлар (терезе (есік) ойықтары тек жекеленген аймаққа немесе күзетілмейтін аумаққа шығарылады).

5.4.2.1.2 Тергеу изоляторларының әкімшілік ғимаратына қатынау БӨП өту дәлізі арқылы (келушілерге арналған залды, дәріхана мен кезекшілік қызмет үй-жайларын қоспағанда) жүзеге асырылады. Адамдарды шұғыл эвакуациялау жағдайы үшін әкімшілік ғимараттан тікелей әкімшілік ғимараттың жергілікті аймағына қатынайтын эвакуациялық шыға берістер қарастыру керек.

5.4.2.1.3 Әкімшілік ғимараттың төменгі қабатының дәлізінен:

- кезекшілік қызмет үй-жайлары блогының дәлізіне;

- көлік құралдары мен жүктерді тексеруге арналған БӨП үй-жайларының дәлізіне;

- әкімшілік ғимараттың қылмыстық-атқару жүйесінің жұмысшылары ғана пайдалана алатын (келетін) сәлемдемелер мен табыстауларды қабылдауға, тексеруге және сақтауға арналған үй-жайлар мен өзге де қызметтік үй-жайларға есік ойықтарын қарастыруға жол беріледі.

5.4.2.1.4 Келушілерге арналған үй-жайлар мен дәріхана үй-жайы блогын жергілікті аймақтан жергілікті кіреберіспен қамтамасыз ету және әкімшілік ғимараттың өзге үй-жайларынан күрделі қабырғамен оқшаулау керек.

5.4.2.1.5 Әкімшілік ғимаратқа енгізілген БӨП үй-жайлар блогы кезекшілік қызметтің үй-жайлар блогымен жапсарлас орналасуы тиіс.

Өту дәлізі мен қалқалық тамбурда сыртқы терезе ойықтарының болуына жол берілмейді.

5.4.2.1.6 Адамдарды жергілікті аймақтан әкімшілік аймақ пен режимдік аймаққа өткізуге арналған бақылау-өткізу пунктіндегі кезекші инспектор бөлмесінен өту дәлізінің қалқалық тамбурына жапсарлас орналастыру керек.

5.4.2.1.7 Адамдарды жергілікті аймақтан әкімшілік аймақ пен режимдік аймаққа өткізуге арналған БӨП кезекші инспекторының үй-жайын орналастыру және жабдықтау сәуелік тексеру қондырғыларымен жұмыс істеу кезіндегі қолданыстағы санитарлық талаптарға сәйкес келуі тиіс.

5.4.2.1.8 Қызметкерлер мен келушілердің жеке заттарын сақтауға арналған үй-жай БӨП кезекші инспекторының үй-жайына қарама-қарсы, жекеленген аймақтан әкімшілік ғимаратқа және режимдік аймаққа қатынайтын адамдар үшін өту дәлізі арқылы орналастырылады.

5.4.2.1.9 Көлік құралдары мен жүктерді тексеру тобының бөлмесін көлік шлюзымен жапсарлас орналастыру керек.

5.4.2.1.10 Алып жүру қарауылының үй-жайын көлік шлюзымен жапсарластыра, БӨП үй-жайлар блогына орналастыру керек.

Көлік құралдары мен жүктерді тексеру тобының бөлмесі мен алып жүру қарауылы үй-жайының жанына санитарлық торап орналастыру керек.

5.4.2.1.11 Резервтік топқа арналған үй-жайды әкімшілік ғимараттан кезекшілік қызмет алаңына шығу орнының жанына орналастыру керек.

5.4.2.1.12 Кезекшілік қызмет жұмысшыларының қызметтік дайындық сыныбы жағдайдың орталық үй-жайының жанына немесе оған қарама-қарсы орналастырылады, оқыту-материалдық база объектілерінің жарактандырылуын реттейтін ведомстволық нормативтік актілер талаптарына сәйкес жабдықталады.

5.4.2.1.13 Қаруды, ату жарақтары мен арнайы құралдарды сақтау бөлмесінің кіреберісін тергеу изоляторының кезекші көмекшісінің үй-жайынан немесе қаруды сақтау блогының ішкі дәлізінен қарастыру керек.

5.4.2.1.14 Қаруға қызмет көрсету, арнайы құралдарды сақтау және оларға қызмет көрсету үй-жайларының ішкі дәлізінен: қаруды, ату жарақтары мен арнайы құралдарды сақтау бөлмесіне; қаруландыру қоймасы бастығының бөлмесіне, жеке бронды қорғаныс және белсенді қорғаныс бөлмесіне; қаруларды тазалау бөлмесіне қатынайтын шыға берістер қарастыру қажет.

5.4.2.1.15 Жоғарыда көрсетілген үй-жайлар қаруды, ату жарақтарын, жеке бронды қорғаныс құралдарын, арнайы құралдарды сақтау тәртібін реттейтін қолданыстағы нормативтік-құқықтық талаптарға жауап беруі тиіс.

5.4.2.1.16 Қаруды, ату жарақтары мен арнайы құралдарды сақтау бөлмесіне қосымша кіреберістерді, сонымен қатар кез келген терезе ойықтарын (қару беруге арналған терезені (терезелерді) қоспағанда) сыртқы және ішкі қабырғаларға орналастыруға жол берілмейді.

5.4.2.1.17 Жеке бронды қорғаныс құралдары мен белсенді қорғаныс құралдарын сақтау бөлмесі тергеу изоляторы бастығының кезекші көмекшісінің бөлмесінің (дәліз) жанына орналастырылуы және оның жеке кіреберісі болуы тиіс.

5.4.2.1.18 Қаруды тазалау бөлмесін қаруды, ату жарақтары мен арнайы құралдарды сақтау бөлмесіне жапсарлас орналастыру қажет. Қару тазалау бөлмесінде сыртқы қабырғаларға терезе ойықтарын орналастыруға жол берілмейді.

5.4.2.1.19 Химияға қарсы қорғаныс құралдарын сақтау бөлмесі регенеративтік патрондарды, іске қосу брикеттері мен қосымша оттегі беру брикеттерін сақтауға арналуы, пайдаланылған регенеративті патрондарға арналған су өткізбейтін шкафтармен (жәшіктермен) жабдықталуы тиіс.

5.4.2.1.20 Дәріхана үй-жайлары мен оған жапсарлас үй-жайлар арасындағы қабырғаларға ойықтар орналастыруға жол берілмейді.

5.4.2.1.21 Тергеу бөлімінің үй-жайын жиналу бөлімі мен карантин бөлімінің үстіне орналастыруға және қарсы ағындарды болдырмайтын қос жақты қозғалмалы өту галереяларымен байланыстыруға болады.

5.4.2.1.22 Тергеушілер мен қорғаушылардың кабинеттеріне қысқа уақыттық орналасуға арналған бір орынды үй-жайлар қарастыру қажет, оларға қойылатын талаптар жиналу бөлімінде орналасқан көрсетілген үй-жайларға қойылатын талаптарға ұқсас болы келеді.

5.4.2.2 Бақылау-өткізу пункті

5.4.2.2.1 Тергеу изоляторларын келесідей БӨП жабдықтау керек:

- адамдарды және автокөлікті жергілікті аймаққа (оқшауланған аумаққа) өткізу үшін – (жеке тұрған ғимарат);

- адамдарды жергілікті аймақтан әкімшілік ғимаратқа және режимдік аймаққа өткізу үшін (әкімшілік ғимаратқа енгізілген);

- автокөлікті жергілікті аймақтан режимдік аймаққа өткізу үшін (әкімшілік ғимаратқа енгізілген);

- адамдарды және автокөлікті режимдік аймақтан шаруашылық-қоймалық аймаққа өткізу үшін (шағын типті ішкі БӨП) (шаруашылық-қоймалық аймақтың күзет периметрі шегінде орналасуы кезінде қарастырылады);

- автокөлікті шаруашылық-қоймалық аймаққа өткізу үшін (шағын типті БӨП) (шаруашылық-қоймалық аймақтың күзет периметрі шегінен тыс орналасқан кезде қарастырылады).

5.4.2.2.2 Адамдар мен автокөлікті өткізу үшін бақылау-өткізу пунктінің ғимаратына өткізу бюросын, сәлемдемелер мен табыстаулар үй-жайын, дүкенді орналастыру мүмкін

болмаған жағдайда, аталған үй-жайларды әкімшілік ғимаратқа орналастыруға жол беріледі.

5.4.2.2.3 Тергеу изоляторларын күзету периметріне шағын типті БӨП салуға жол берілмейді.

5.4.2.2.4 Адамдардың және автокөліктің режимдік аймақтан шаруашылық-қоймалық аймаққа өтуіне арналған БӨП (ішкі) өту дәлізіне қойылатын талаптар адамдарды жергілікті аймақтан әкімшілік ғимаратқа және әкімшілік ғимаратта орналасқан режимдік аймаққа өтуіне арналған БӨП өту дәлізіне қойылатын талаптарға ұқсас. Шағын типті бақылау-өткізу пунктінде режимдік және шаруашылық-қоймалық аймақтар түйісінде қалқалық тамбурды металл анықтағышпен және рентгеноскоппен жабдықтау талаптары таралмайды.

5.4.2.2.5 БӨП ғимараттарының (құрылыстарының) сыртқы қоршау конструкциялары (қабырғалары мен қоршаулары) сыртқы әсерлерге, соның ішінде құқыққа қайшы сипаттағы әрекеттерге орнықты болуы және жақсы шолынуы және қарауылдың шабуылдан қорғанысын қамтамасыз етуі тиіс.

5.4.2.2.6 БӨП өткізу қабілеттілігі адамдардың, автокөлік құралдарының қажетті қарқынын қамтамасыз етуі тиіс.

5.4.2.3 Келушілерге арналған үй-жайлар

5.4.2.3.1 Өткізу бюросы, сәлемдемелерді, табыстауларды қабылдау, сақтау және беру үй-жайын келушілерге арналған бөлмемен (залмен) аралас үй-жайдың бір блогында орналастыру керек және күшейтілген конструкция есіктермен жабдыкталады. Сәлемдемелерді, табыстауларды қабылдау, сақтау және беру үй-жайы аралас орналастырылады.

5.4.2.3.2 Келушілерге арналған үй-жайлар мен табыстауларды қабылдауға, тексеруге, сақтауға арналған үй-жай және өткізу бюросына арналған үй-жай арасындағы қабырғаларға есік ойықтарын орналастыруға жол берілмейді.

5.4.2.3.3 Сәлемдемелер мен табыстаулар бюросы үй-жайын орналастыру және жабдықтау сәулелік тексеру қондырғыларымен жұмыс кезінде қолданыстағы санитарлық ережелерге сәйкес келуі тиіс.

5.4.2.3.4 Қысқа уақыттық және ұзақ уақыттық кездесулер бөлімін режимдік аймақта, жеке тұрған ғимарат түрінде, сонымен қатар жинау бөлімімен немесе сотталғандарға, түрмеде шаруашылық қызмет көрсету жұмыстарын істеушілерге арналған жатақханамен жапсарлас блокталған ғимарат түрінде орналастыру керек. Қысқа уақыттық және ұзақ уақыттық кездесулер жүргізу бөліміне арналған үй-жайлар режимдік аймақтың қалған үй-жайларынан оқшауландырылуы тиіс.

5.4.2.4 Режимдік корпус

5.4.2.4.1 Жоспарлау шешімдері күдіктілердің, айыпталушылар мен сотталғандардың режимдік корпусының бір қабаты шегінде және өзге қабаттар арқылы ең аз жүруін қамтамасыз етуі тиіс.

5.4.2.4.2 Күдіктілерге, айыпталушыларға арналған душ бөлмелерін, сонымен қатар күдіктілер мен айыпталушылардың жеке киімдерін жуу және кептіру орындарын камералық үй-жайлар блогы (посты) шегінде орналастыруға жол беріледі. Көмекші мақсаттағы үй-жайлар мен кабинеттерді камералық үй-жайлар блогынан (постысынан) тыс орналастыру керек, бұл жағдайда жедел қызметкер кабинетін баспалдақ алаңына шығу есіктерінің жанына, өту галереясының түйісу орындарында, күдіктілер мен айыпталушыларды тергеушілер мен қорғаушылар кабинеттеріне апару жолында камералық үй-жайлар блогынан мүмкіндігінше алыс орналастыру керек.

5.4.2.4.3 Айрықша жазалау шарасымен сотталғандар мен өмір бойы бас бостандығынан айырылған сотталушыларға арналған үй-жайлар, кері бағыттағы күдіктілерге, айыпталушыларға арналған карцерлер блогы, камералық блок қалған үй-жайлардан окшауландырылған режимдік корпустың төменгі қабатында немесе жеке ғимаратта орналасуы керек. Айрықша жазалау шарасы белгіленгендер мен өмір бойы бас бостандығынан айырылғандарға арналған үй-жайлар блогының, сонымен қатар кері бағыттағы күдіктілерге, айыпталушыларға арналған камералық блоктың жеке кіреберісі болуы тиіс. Кері бағыттағы күдіктілерге, айыпталушыларға арналған камералық блокты жеке ғимаратта орналастыру кезінде ондағы тұлғаларға арналған карцерлер блогы қарастырылады.

5.4.2.4.4 Тарту және сору желдеткіші саңылауларын төбенің астына орналастыру және радиодинамиктердің қоршау торларына ұқсас дайындалатын металл торлармен қоршау керек.

5.4.2.4.5 Кезекшілік қызмет үй-жайларының терезе ойықтарына терезе қақпақтарын орнату керек.

5.4.2.5 Құрама және карантин бөлімдері

5.4.2.5.1 Құрама және карантин бөлімдерін өту галереясы арқылы режимдік корпуспен байланысты жеке тұрған ғимаратта, сонымен қатар режимдік корпустың төменгі қабатында орналастыруға жол беріледі.

5.4.2.5.2 Құрама және карантин бөлімдерінің үй-жайларын орналастыру тергеу изоляторынан шығатын күдіктілер мен айыпталушылардың жаңадан келгендермен кездесуін болдырмайтындай қарастырылуы тиіс.

5.4.2.5.3 Құрама бөлімнің санитарлық өткізу орындары төменгі қабатта жекелеген бөлікте орналасуы және оның тінту бөлмесімен байланысы қарастырылуы тиіс. Олар өткізу қабілеттілігін арттыру мақсатында бөліктерге бөлінуі тиіс.

5.4.2.5.4 Санитарлық өткізу орнында киім ілетін бөлме мен дезинфекциялық камераның лас бөлігі арасында, киіну бөлмесі мен дезинфекциялық камераның таза бөлігі арасында өңделген киімді қабылдауға және беруге арналған терезелер бар қалқалар орналастыру қажет.

5.4.2.5.5 Металл анықтағышқа арналған үй-жай тінту бөлмесімен жапсарлас орналастырылуы тиіс. Металл анықтағышқа арналған үй-жайды орналастыру және жабдықтау сәулелік тексеру қондырғыларымен жұмыс істеу кезіндегі қолданыстағы санитарлық ережелерге сәйкес келуі тиіс.

5.4.2.5.6 Түзету мекемелерінің транзитпен келген сотталғандарға қатысты функцияларды орындау үшін сотталғандардың аталған санатын орналастыруға арналған камералар қарастыру және оларды жабдықтау қажет.

5.4.2.6 Шаруашылық қызмет көрсету үшін қалдырылған сотталушыларға арналған жатақхана (блок)

5.4.2.6.1 Шаруашылық қызмет көрсету жұмыстарын орындау үшін тергеу изоляторларында қалдырылған сотталушыларға арналған жатақхана мақсатындағы үй-жайлар блогын жеке тұрған ғимаратта немесе көмекші мақсаттағы режимдік аймақ ғимараттарымен бір блокта орналастыру керек.

5.4.2.6.2 Жеке кіреберісті жабдықтау жағдайында аталған блокты камералық блоктардан сенімді оқшауланған режимдік корпуста немесе режимдік мақсаттағы өзге ғимараттардың жеке қабатында орналастыруға жол беріледі.

5.4.2.6.3 Блок ғимаратында өзге үй-жайлардан оқшауланған түрде, еңбек демалысы берілген сотталған қызмет көрсетушілерге арналған бөлім қарастыру керек. Бөлікте жеке кіреберіс болуы тиіс.

5.4.2.7 Медициналық бөлік

5.4.2.7.1 Стационар мен амбулаториядан тұратын медициналық бөлікті өту галереясы арқылы режимдік мақсаттағы ғимараттармен байланыстыратын жеке тұрған ғимаратта, сонымен қатар өзге ғимараттармен бір блокта орналастыруға жол беріледі.

5.4.2.7.2 Стационар тергеу изоляторларының медициналық бөлігінің амбулаториясымен бір корпуста орналасуы тиіс. Амбулатория үй-жайларын өту галереялары жапсарлас қабаттарда орналастырылуы керек.

5.4.2.7.3 Стационардың құрамында санитарлық өткізу орнын, палата бөлімі мен медициналық изолятор қарастыру керек.

5.4.2.7.4 Боксталған палатада палатаға тамақ, емдік заттар және киім-кешек беруге арналған табыстау шкафтарын (терезелер) қарастыру керек.

Медициналық изолятордың боксталған палаталары үшін ортақ тамбур-шлюз қарастыруға жол беріледі, бұл жағдайда тамақ, емдік заттар және киім-кешек беруге арналған табыстау шкафының дәлізден ортақ тамбур-шлюзге шығару мүмкіндігі қарастырылады.

5.4.2.7.5 Медициналық бөлікте туберкулезбен ауыратындарды ұстауға және емдеуге арналған тамбурлық шлюзден тұратын туберкулез бөлімін қарастыру қажет.

5.4.2.7.6 Медициналық бөлік құрамында қоршаған ортада қауіпті күйзелістік ауытқулар байқалатын науқастарды ұстауға арналған изолятор қарастыру қажет. Мұндай изоляторлардағы палаталар өзіне қол жұмсау мүмкінсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған сәулет-құрылыс шешімдерін қолдану арқылы жобалануы тиіс.

5.4.2.7.7 Үй-жайларды өзара орналастыруға қойылатын өзге талаптарды, жиһаз бен жабдықтарға, оның ішінде лифтілер құрамына және оларды орналастыруға қойылатын талаптарды және үй-жайларды инсоляциялау талаптарын денсаулық сақтау мекемелерін жобалау бойынша қолданыстағы нормативтік актілерге сәйкес анықтау керек.

5.4.2.7.8 Камераның терезе ойықтарына, медициналық бөлік палатасына терезеге камера жағынан мүмкіндікке кедергі жасайтын қалқалық терезе торларын орналастыру керек.

5.4.2.7.9 Баспалдақ марштары арасындағы бөлуші торды қоспағанда, бөлуші қалқалау торлары мен торлы қалқалардың барлығы қолданыстағы ведомстволық нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес жабдықталады.

5.4.2.7.10 Медициналық кабинеттердің негізгі үй-жайын медициналық қызметкерлердің күдіктілер мен айыпталушыларға қызмет көрсету орнынан бөлетін қалқаларды металл қаңқалармен қоршалған соққыға төзімді әйнектен дайындауға жол беріледі.

5.4.2.7.11 Медициналық бөліктің барлық камераларында, палаталарында және режимдік мақсаттағы ғимараттар дәліздерінде жұмыс жарықтандыру шырағандарын төбеге, ал кезекші жарықтандыру шырағандары мен радиодинамиктерді есіктің үстіне орналастыру керек. Медициналық бөліктің барлық камераларында, палаталарында жұмыс және кезекші жарықтандыру шырағандарын, сонымен қатар радиодинамиктерді металл торлармен қоршау керек.

5.4.2.8 Қосымша үй-жайлар

5.4.2.8.1 Кір жуу бөлмесін жобалау кезінде таза және лас киім-кешек, жалпы және ауруханалық киім-кешек бөліктерінің араласпауына мүмкіндік беретін технологиялық процестің реттілігі (үздіксіздігі) қамтамасыз етілуі тиіс.

5.4.2.8.2 Таза және лас киім-кешекке арналған үй-жайларды күрделі қабырғамен немесе қалқамен оқшаулау керек.

5.4.2.8.3 Кір жуу орнының лас және таза бөлімдеріне жақтаушалармен нығыздалған есік арқылы ғана қатынауға болады.

5.4.2.8.4 Тергеу изоляторларының қылмыстық-атқару жүйесі қызметкерлеріне арналған асханалар мен буфеттерді «Қоғамдық тамақтану объектілеріне қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар» санитарлық ережелерінің талаптарына сәйкес қарастыру керек.

5.4.2.8.5 Ас үйлерді тергеу изоляторларындағы күдіктілерді, айыпталушылар мен сотталғандарды кепілдендірілген үш мәрте тамақтандыру мүмкін болатындай жобалау керек.

5.4.2.8.6 Үй-жайлардың көлемдік-жоспарлық және конструкторлық шешімдерінде шикізаттың, жартылай шикі фабрикаттар мен дайын өнімнің, қолданылған және таза ыдыстың қарсы ағындарын болдырмайтын технологиялық процестер реттілігі (үздіксіздігі) қарастырылуы тиіс.

5.4.2.8.7 Өндірістік шеберханаларды жеке тұрған ғимаратта немесе режимдік аймақ ғимараттарымен бір блокта орналастыру керек.

5.4.2.8.8 Қызметтік дайындық қалашығының объектілерін (жабдықтарын) оқыту-материалдық база объектілерінің жабдықтарын реттейтін ведомстволық нормативтік актілер талаптарын ескере отырып қарастыру керек.

5.4.2.8.9 Қызметтік иттерге арналған қалашық аумағында азық дайындайтын орынның жанынан су бөлу бағанасын немесе жабық топырақты құдық қарастыру керек.

5.4.2.8.10 Қалашық аумағының шекарасында иттер нысаптарын, қоқыстар мен қалдықтарды жинауға арналған контейнерлер орналастырылатын қатты жабынды алаң қарастырылады.

5.4.2.9 Камераларды, камералардың серуендеу аулаларын орнатуға және қондырғыларына қойылатын талаптар

5.4.2.9.1 Камералардың орналасуы осы ғимаратта орналасқан камералардан, режимдік мақсаттағы көршілес ғимараттардың камераларынан, режимдік және шаруашылық аймақтарға іргелес ғимараттан сенімді дыбыстық және көрнекті оқшауды қамтамасыз етуі тиіс.

5.4.2.9.2 Камералар қондырғыларының барлығы (кереуеттер, үстелдер, орындықтар мен отырғыштар және т. б.) оларды алдын ала орнатылған төселмелі тетіктерге дәнекерлеу арқылы еденге немесе қабырғаларға сенімді бекітілуі тиіс.

Камералар қондырғыларының өткір ұштарын дөңгелектеу қажет.

5.4.2.9.3 Жүйкесі сыр берген күдіктілерді, айыпталушыларды немесе сотталғандарды уақытша оқшаулау камерасы (елірушілерді оқшаулау камерасы) жасанды жарықпен (жұмыс және кезекші жарықтандыру шырағдандары), жылу және желдету жүйелерімен, сонымен қатар күзет теледидары жүйесінің операторына сигнал беретін бейнебақылау камерасымен қамтамасыз етілуі тиіс. Аталған үй-жайға камералық құрал-сайман орнатылмайды.

5.4.2.9.4 Жүйкесі сыр берген күдіктілерді, айыпталушыларды немесе сотталғандарды уақытша оқшаулау камерасында терезе ойығы қарастырылмайды.

5.4.2.9.5 Серуендеу аулаларын режимдік корпустың, құрама-карантиндік бөлімнің, медициналық бөліктің төменгі (астыңғы) қабаты деңгейінде орналастыру керек, бұл жағдайда олар көрсетілген ғимараттармен жер асты немесе жер үсті өткелдерімен байланыстырылуы немесе көрсетілген ғимараттардың шет жақтарына етене жанасуы тиіс.

5.4.2.9.6 Жоспарлау шешімдерінде жүкті әйелдерге, балалы әйелдерге арналған серуендеу аулалары мен медициналық бөлік жанындағы серуендеу аулаларының тиісті камера бөлмелерінен (стационар палаталарынан) ең төменгі алшақтық қамтамасыз етілетіндей орналастыруды қарастыру тиіс.

5.4.2.9.7 Елді мекен шегінде жер учаскесі ауданының шектелуі (тығыз құрылыс жағдайларында) кезінде өкілетті органның рұқсатымен серуендеу аулаларының бір бөлігін режимдік корпус шатырларында орналастыруға жол беріледі.

5.4.2.9.8 Серуендеу аулалары едендерінің конструкциясы атмосфералық түсімдердің бұрылуын қамтамасыз етуі тиіс.

Серуендеу аулаларының бір бөлігі тергеу изоляторларында орналасқан тұлғалардың кез келген санатының спортпен шұғылдануына арналады.

5.4.2.9.9 Жүкті әйелдер мен балалы әйелдерге арналған серуендеу аулаларының үстіне шым төсеу және шөп егу, сонымен қатар гүлзарлар орнату және құмды-қиыршық тасты қоспамен жабылған жолдар қарастыру керек (топырағы мәңгі мұздақты аудандарда едендердің тақтаймен жабылуын қарастыру керек).

5.4.2.9.10 Жобалау тапсырмасына сәйкес адамдардың санитарлық-гигиеналық қажеттіліктеріне, физикалық жай-күйіне және гендерлік құрамына сәйкес тергеу

изоляциярлары ғимараттарының пайдаланылатын шатырларында серуендеу аулаларын көздеуге жол беріледі.

Серуендеу аулаларының сыртқы және ішкі қабырғалары кірпішпен, бетонмен немесе темірбетонмен, олар арқылы енуден тиімді қорғауды қамтамасыз ететін қалыңдығымен орындалуы тиіс. *(Толықтырылды – ҚТҮКШК 26.07.2023 ж. №124-НҚ бұйрық).*

5.4.2.10 Есік ойықтарын толтыруға қойылатын талаптар

5.4.2.10.1 Әкімшілік ғимаратқа, кез келген типтегі БӨП, жеке тұрған дәріхана ғимаратына, ӘПҚ постына, әртүрлі мақсаттағы қойма ғимараттарына, гараждарға кіру орындарына, режимдік аймақта орналасқан ғимарат кіреберістеріне күшейтілген конструкциялық сыртқы есіктер қарастыру керек.

5.4.2.10.2 Көлік құралдары мен жүктерді тексеру шлюзінен көлік құралдары мен жүктерді тексеруге арналған бақылау-өткізу пунктiнiң үй-жайлар блогына, кезекшілік қызметтің үй-жайлар блогына кіру орындарында оққа төзімді есіктер орнату керек. Оққа төзімді есіктің қорғаныс деңгейі тергеу изоляторы бастығы кезекші көмекшісінің бөлмесінен қаруларды беру (өткізу) аймағына бағытталған терезе ойығы әйнегінің қорғаныс класына сәйкес келуі тиіс.

5.4.2.10.3 Әкімшілік ғимаратқа, кез келген типтегі БӨП, өту дәлізінің есік ойықтарына, режимдік аймақтың барлық ғимараттарына күшейтілген конструкциялық ішкі есіктер орнату керек.

5.4.2.10.4 Баспалдақ алаңына, ортақ дәліздерге, күдіктілер мен айыпталушыларды алып жүру жолдарына орнатылған күшейтілген конструкциялық ішкі есіктердің барлығын маңдай терезелермен жабдықтау керек.

5.4.2.10.5 Ұзақ кездесулерге арналған бөлмелер есіктері құлыптармен жабдықталмайды, олардың ішкі жақтарына жеңілдетілген ысырмалар орнатылады.

5.4.2.11 Шаруашылық-қоймалық аймақ

5.4.2.11.1 Тергеу изоляторларының шаруашылық-қоймалық аймағы режимдік аймақпен жапсарлас және тергеу изоляторларын күзету периметрінде орналасуы тиіс, ал мұндай мүмкіндік болмаған жағдайда, оны күзету периметрінен тыс орналастыруға жол беріледі.

5.4.2.11.2 Көлік құралдары мен жүктерді тексеру алаңын жабдықтау қосалқы ведомстволық объектілердің инженерлік-техникалық жабдықталуын реттейтін нормативтік құқықтық акт талаптарына сәйкес жүзеге асырылады.

5.4.2.11.3 Орталықтандырылған жылумен жабдықтау көзі болмаған кезде шаруашылық-қоймалық аймаққа жеке қазандық орналастыруға болады.

5.4.2.11.4 Шаруашылық-қоймалық аймақта ғимараттар мен құрылыстарға, көлік құралдарының маневр жасау және тұрақтау алаңдарына қатынайтын кіреберістер, сонымен қатар қажетті жүк көтеру механизмдері мен жабдықтар қарастыру керек.

5.4.2.11.5 Гараж ғимаратын жобалаған кезде аталған мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарға қатысты қолданылатын қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарын ескеру керек.

5.4.2.11.6 Автокөлікті жуу орны мен тазалау құрылыстарының орналасу орны және типі әрбір нақты жағдайда анықталады. Автомашина тұрақтары мен жолдарынан тыс беттік ағын суларды тазалау құрылыстарын қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес қарастыру қажет.

5.4.2.11.7 Өндірістік қоймалардың жертелелік үй-жайлары жеке тиеу кіреберісімен және сыртқы кіреберіспен жабдықталуы тиіс.

5.4.2.11.8 Материалдық-техникалық қоймалар аудандарын сақтау әдісіне, көтергіш-көлік жабдығы мен көлік құралдарының түріне сәйкес анықтау керек.

5.4.2.11.9 Қойма ғимараттарын сақталатын мүліктің түрі (өндірістік, заттай, материалдық-техникалық) бойынша жіктеу қажет.

5.4.2.11.10 Мүліктің әртүрлі түрлерін бір ғимаратта сақтауға жол беріледі. Бұл жағдайда қоймалық үй-жайлар ондағы құрал-жабдықтар бойынша бөлінуі және жеке кіреберістерден тұруы тиіс.

5.4.2.11.11 Қоймалар үшін кірме жолдарды, көліктің маневр жасау алаңдары мен көлік тұрақтарын, сонымен қатар қажетті жүк көтеру механизмдері мен жабдықтарын қарастыру керек.

5.4.2.11.12 Шаруашылық құрал-сайман қоймалары азық-түлік, заттай қызмет заттарын (ас үй ыдысы, жабдықтар), метиздер мен шаруашылық және тұрмыстық мақсаттағы құрал-саймандарды сақтауға арналған.

5.4.2.11.13 Тергеу изоляторларының жеке қазандықтарын жобалаған кезде оны режимдік аймаққа қатысты алғанда, ық жағынан, жүктеме ортасына жақын орналастыру керек. Қазандықты режимдік аймақ ғимараттарына қатысты алғанда, мүмкіндігінше төменгі бедер бөліктерінде орналастыру керек.

5.4.2.11.14 Сумен жабдықтау құрылыстарын (ұңғымалар, сорғы станциялары, резервуарлар, су айдау мұнаралары) санитарлық талаптар бойынша қарастырылған санитарлық қорғаныс аймағын ұйымдастыруға мүмкіндік беретін аймақта орналастыру керек.

5.4.2.12 Жалпы құрылыс және конструктивтік талаптар

5.4.2.12.1 Тергеушілер мен қорғаушылар, тергеу изоляторларының қызметкерлері және күдіктілер мен айыпталушылар жүретін жолдардың қиылысуын болдырмау үшін тергеу изоляторлары ғимараттарын бір-бірімен байланыстыратын өту галереяларының (өткелдерінің) барлығын тегіс толтырылған бойлық қалқалармен бөлу керек.

Өту галереяларындағы терезе ойықтарын төбенің астына орналастыру керек.

5.4.2.12.2 Оққа төзімді терезе блогымен жабдықталған қалқа (қабырға) қорғаныс класы бойынша блокта қолданылған оққа төзімді әйнектен төмен болмауы тиіс.

5.4.2.12.3 Монтаждауға дейін камера едендерінің барлық ағаш элементтерін антисептикалық құрамдармен өңдеу керек. Камералардағы тақтай едендерді үй-жай периметрі бойынша бұрандалы ағаш бөренелермен бекіту керек.

5.4.2.12.4 Стационар және амбулатория орналасқан медициналық бөлік едендерін (қарапайым палаталар мен боксталған палаталардағы едендерді қоспағанда) денсаулық сақтау мекемелерін жобалау бойынша қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес қарастыру керек.

Тергеу изоляторлары ғимараттарының өзге де үй-жайлары едендерін үй-жайлардың функционалдық мақсатына байланысты қарастыру керек.

5.4.2.12.5 Камералар қабырғаларының ішкі беттерін тегіс сылау және ашық «жылы» өңді желімді бояумен бояу керек. Тергеу изоляторлары ғимараттарының өзге үй-жайларын бояу үшін де ашық «жылы» өңді бояулар тандау керек. Тергеу изоляторларының ғимараттарында эвакуациялау жолдарындағы қабырғалар мен қалқаларды майлы бояулармен, нитронегізді бояулармен бояуға, сонымен қатар жанғыш материалдармен өңдеуге (қаптауға) тыйым салынады.

5.4.2.12.6 * Камералық үй-жайларда санитариялық торап жағынан қабырғалар мен қалқалардың беттерін әрлеу кезінде вандалға қарсы қасиетін су өткізбейтін құрамдарды қолдануға, сондай-ақ қолжуғыштың үстіндегі керамикалық плиткadan әрлеудің орнына панель орнатуға жол беріледі. *(Өзгерт.ред. – ҚТҮКШК 26.07.2023 ж. №124-НҚ бұйрық).*

5.4.2.12.7 Демалушы ауысым (кезекшілік қызмет) бөлмесінің, тергеушілер мен қорғаушылар кабинеттерінің қоршау конструкциялары (қабырғалар мен қалқалар) өзге үй-жайлардан сенімді дыбыстық оқшаулануы тиіс.

5.4.2.12.8 Аппараттық байланыс қабырғалары дыбыс жұтатын материалдармен қапталуы тиіс.

5.4.2.12.9 Тергеу изоляторлары ғимараттарының үй-жайларындағы дыбыстық оқшаулау және арнайы шуды төмендету шараларын ҚР ҚН 2.04-02 талаптарына сәйкес орындау керек.

5.4.2.12.10 Тергеу изоляторында соттың көшпелі мәжілісі өткен жағдайда, тесілуге төзімді шыныдан жасалған арақабырға конструкциясы, сот процесі жүрген кезде күдіктілер мен айыпталушыларды ұстау үшін мәжіліс залынан бөлетін орын қажетті дыбыс өткізгіштікті қамтамасыз етуі, сондай-ақ күдіктілер мен айыпталушыларға қолданылатын арнайы құралдарды – қолкісендерді қауіпсіз қолдануға мүмкіндік беруі тиіс, сол үшін арақабырға есіктеріне сырттан бекітілетін желкөз қарастыру керек.

5.4.2.12.11 Камераларда едендерді вандалға қарсы қасиеттері бар құйылатын едендерді қолдана отырып орнатуға жол беріледі. *(Толықтырылды – ҚТҮКШК 26.07.2023 ж. №124-НҚ бұйрық).*

5.4.2.13 Қауіпсіздік. Қадағалаудың, бақылау мен күзетудің инженерлік-техникалық құралдары

5.4.2.13.1 Қадағалаудың, бақылау және күзетудің инженерлік-техникалық құралдарын жобалау және орнату өкілетті органдардың негізді жағдайлар келісімі бойынша «Қазақстан Республикасы ішкі істер органдарын материалдық-техникалық құралдармен жабдықтаудың табиғи нормаларын бекіту туралы» Үкімет қаулысының талаптарына және Ішкі істер министрлігінің «Қадағалаудың, бақылау және күзетудің

инженерлік-техникалық құралдарын қолдану ережелері» бұйрығына сәйкес жүргізілуі керек.

5.4.2.13.2 Тыйым салу белдеінде мыналарды орналастыру керек:

- негізгі қоршау (периметр бойымен);
- тыйым салынған аймақтар мен ішкі іздік-бақылау сызығы қоршаулары;
- күзет және қадағалаудың инженерлік-техникалық құралдарына қызмет көрсету маманына арналған жол;

- жасақ жолы;
- іздік-бақылау сызығы;
- бақылау мұнаралары (алаңдар), күзет қалқалары мен күркелері;
- ескерту, шектеу және бақылау белгілері;
- қашуға қарсы қоршаулар;
- таранға қарсы қоршаулар;
- күзет жарығының жарықтандыру қондырғылары;
- анықтау құралдары;
- қызметтік байланыс құралдары;
- хабарлау құралдары;
- бейне бақылау құралдары;
- еркін қарауылдау постысы;
- тұйық байлау постысы.

5.4.2.13.3 Жергілікті аймақ пен шаруашылық-қоймалық аймақты қоспағанда (олар күзет периметрінен тыс орналасқан жағдайда), тергеу изоляторлары периметрінің бойымен негізгі қоршауды салу және тыйым салынған аймақты жабдықтау керек.

5.4.2.13.4 Негізгі қоршау оған бейнебақылау және анықтау құралдарын орнату және монтаждау мүмкіндігін қамтамасыз етуі тиіс.

5.4.2.13.5 Периметр қоршауы тік сызықты, бақылау мүмкіндігін шектейтін және инженерлік күзет және қадағалау құралдарын қолдануды қиындататын артық иілімдер мен бұрылыстарсыз, сонымен қатар сыртқы шығыңқы және терең жерлерсіз болуы тиіс.

5.4.2.13.6 Қоршаулар адамдардың, жануарлардың БӨП тоқтамай, тергеу изоляторы аумағының күзетілетін учаскесінің ішінен және сыртынан кенет өтуін және көлік құралдарының жүруін, сонымен қатар аумақтың күзетілетін учаскесінің шекарасы арқылы заңсыз енуді болдырмауы тиіс.

5.4.2.13.7 Бақылау мұнарасының конструкциясы:

- көтерілу және түсу кезінде күзетшінің бүркенуі мен қорғанысын;
- мұнараның гранатаға қарсы қорғанысын;
- мұнара конструкциясының ішіне ауа мен жарықтың енуін қамтамасыз етуі тиіс.

5.4.2.13.8 Елді мекендер шегінде орналастырылатын тергеу изоляторларында көше тарабындағы бақылау мұнараларын бүркеу керек. Мұнараға кіруге арналған есікшені мұнарадағы күзетші басқаратын бекіту құрылғысымен жабдықтау қажет. Күзет жарығының шырағдандары негізгі қоршаумен бір деңгейде дайындалады. Объектінің тыйым салынған аймағындағы қызметтік иттер постылары жабдықталмайды.

5.4.2.13.9 Объектіні күзету және жеке құрамды қарсыластың зақымдау құралдарынан қорғау үшін сыртқы постылар мен қарауылдық үй-жайлардың жанына орналастырылатын қорғаныс құрылыстарын тұрғызу қажет.

Сыртқы постылар мен қарауыл үй-жайының жанына құрастырма-жиналмалы пулемет құрылыстарын тұрғызуға жол беріледі.

5.4.2.13.10 Апаттық-құтқару қызметтерінің автокөліктеріне (жедел жәрдем машиналары, өрт сөндіру машиналары, инженерлік желілерді жөндеу қызметтерінің автокөлігі және т. б.) арналған күзетілетін аймақ аумағындағы кіреберістерді апаттық-құтқару қызметтері машиналарын қызметтік көлікпен алып жүру есебі негізінде жобалау керек.

5.4.2.13.11 Күзет жарығын қауіпсіздік периметрі бойымен орнату керек.

5.4.2.13.12 Қауіпсіздік периметрінің күзет жарығы:

- шырағдандардың жарық нүктелері жабылып, тегіс сызық түзуі үшін қажетті бірқалыпты жарықты;

- дабыл сигнализациясы жүйесінің іске қосылуы кезінде қауіпсіздік периметрінің бір бөлігінде немесе бүкіл периметр бойынша жарықты автоматты қосу мүмкіндігін;

- жарықты басқару мүмкіндігін – қауіпсіздік периметрінің кез келген бөлігінде немесе бүкіл периметр бойынша жарықты қосу мүмкіндігін қамтамасыз етуі тиіс.

5.4.2.13.13 Бейнебақылау жүйесін қолдану кезінде жарық орнатылатын телетарату құрылғыларының типтеріне қойылатын техникалық шарт талаптарына сәйкес келуі, бірақ жоғарыда көрсетілгеннен кем болмауы тиіс.

5.4.2.13.14 Автокөлік және темір жол БӨП күзет жарығы көлік құралдары мен жеткізілетін жүктерге тексеру жүргізу мүмкіндігін қамтамасыз етуі тиіс.

5.4.2.14 Инженерлік қондырғылар

5.4.2.14.1 Тергеу изоляторларының ғимараттары ҚР ҚН 4.01-01 және сумен жабдықтау және канализация орнату бойынша қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес шаруашылық-ауыз су және өртке қарсы су құбырымен, ыстық сумен, канализациямен және суағарлармен жабдықталуы тиіс.

5.4.2.14.2 Камералардағы күдіктілер, айыпталушылар мен сотталғандар үшін суық және ыстық су шығынын ҚР ҚН 4.01-01 басшылыққа ала отырып қабылдау керек.

5.4.2.14.3 Камералық үй-жайлар блогының дәліздері мен камераға кіреберістерде орналасқан шаруашылық-ауыз су құбырының ішкі желісінің тармақтарына өшіру арматурасының орнатылуын қарастыру қажет. Өртке қарсы су құбыры немесе шаруашылық-ауыз су құбыры желілеріне өрт крандарын орнату керек.

5.4.2.14.4 Сыртқы өрт сөндіру көздерін, су шығыны мен оларды өшіру уақытын «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің талаптарына сәйкес анықтау керек.

5.4.2.14.5 Стационардан тұратын медициналық бөлік үй-жайларына және санитарлық өткізу орындарына резервтік ыстық сумен жабдықтау көзін қарастыру керек. Тергеу изоляторларын реконструкциялау немесе өзге мақсаттағы ғимараттарды тергеу изоляторларына өзгерту кезінде резервтік ыстық сумен жабдықтау көзі ретінде апаттық ЫСЖ көздерін – электр су жылытқыштарын орнатуға жол беріледі.

5.4.2.14.6 Медициналық бөлік камераларын, боксталған палаталар су жіберу бөшкелерінен тұратын вандалға қарсы (тот баспайтын болаттан жасалған) унитаздармен және араластырғыштар мен шойын сифондардан тұратын қолжуғыштармен жабдықтау

кажет, Бұл жағдайда құралдың конструктивтік ерекшеліктеріне байланысты су жіберу бөшкесін камера (палата) шегінен тыс техникалық текшеде орналастыруға жол беріледі. Камераларды керамикалық унитаздармен және қолжуғыштармен жабдықтауға жол беріледі.

5.4.2.14.7 Медициналық бөліктердің, карантиндердің, сонымен қатар медициналық мақсаттағы өзге үй-жайлардың санитарлық-техникалық қондырғыларын жобалаған кезде қолданылатын нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес қарастыру керек.

5.4.2.14.8 Тергеу изоляторлары ғимараттарының жылыту жүйесін ҚР ҚН 4.02-01 талаптарына сәйкес жобалау керек.

5.4.2.14.9 Шу және тербеліс көздері болып табылатын жылу пункттерін, желдету камераларын, сорғылық тоңазыту қондырғыларын қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес орналастыру керек.

5.4.2.14.10 Стационар ғимаратындағы немесе науқастар тұрақты орналасатын корпустағы жылумен жабдықтау көзі 1-ші сенімділік санаты түрінде жобаланады.

5.4.2.14.11 Елірушілерді окшаулау камерасының жылу жүйесін жылыту жүйесі элементтерін (және қоршау конструкцияларын) қолдана отырып, дене мүшесінің зақымдану мүмкіндігін толықтай болдырмайтындай, жасырын түрде қарастыру керек.

Қалған үй-жайлардың барлығында жылыту құралдары қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес орнатылады.

Регенерациялық құралдарды сақтауға арналған үй-жайларды олардың жылытылмайтынын ескере отырып қарастыру керек.

5.4.2.14.12 Тергеу изоляторлары ғимараттарының үй-жайларында, олардың мақсатына байланысты механикалық және табиғи негізде жұмыс істейтін тарту-сору желдеткішін қарастыру керек.

5.4.2.14.13 Медициналық мекемелердің, тағам блоктарының, ас үйлердің, асханалардың, спорттық корпустардың, жуу орындарының, жатақханалардың, өндірістік шеберханалардың үй-жайларына арналған есептік параметрлерді жобалаған кезде қолданылатын нормативтік-техникалық құжаттама бойынша анықтау керек.

5.4.2.14.14 Барлық камералық үй-жайларда мыналар қарастырылуы керек:

- механикалық немесе табиғи негізде (ағын клапандар арқылы) жұмыс істейтін ағынды желдеткіш;

- механикалық немесе табиғи негізде жұмыс істейтін сору желдеткіші.

5.4.2.14.15 Табиғи сору желдеткіші жағдайында ауаның шығарылуы әрбір камералық үй-жай үшін жеке орнатылған қабырға ішілік сору арналары арқылы қарастырылуы керек.

5.4.2.14.16 Механикалық сору желдеткішін: жаңа құрылыс барысында – қабырға ішілік арналарды ұйымдастыру мүмкін болмаған жағдайда, сонымен қатар тергеу изоляторлары ғимараттарын реконструкциялау немесе өзге мақсаттағы ғимараттарды тергеу изоляторларына өзгерту кезінде – ағымдағы қабырға ішілік арналарды қолдану және қабырғалық желдету арналарын ұйымдастыру мүмкін болмаған жағдайда жобалау керек.

5.4.2.14.17 Медициналық мақсаттағы үй-жайлардағы ауаның тазалығы қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес келуі тиіс.

5.4.2.14.18 Жұмыс бөлмелерінде, кабинеттерде, мұрағата, кітапхана үй-жайында, психологиялық жеңілдену бөлмесінде және адамдар тұрақты орналасатын өзге де үй-жайларда мұндай үй-жайлардың жоғарғы бөлігіне және қажеттілік жағдайда үй-жайлардан шығарылатын ауа көлемінің орнын толтыру үшін дәлізге ауа алмасу көрсеткіші сору мөлшерімен анықталатын ағынды ауаның берілуін қарастыру керек.

5.4.2.14.19 Санитарлық өткізу орындары, дезинфекциялау және жуу құралдарын сақтау бөлмесі, рентгендік флюорография кабинеті, күдіктілер мен айыпталушыларға, туберкулезбен ауыратындарға арналған боксталған палаталар мен камералар үшін жеке тарту және сору жүйелері қарастырылуы тиіс.

5.4.2.14.20 Жылытуды, желдетуді және ауа баптауды жобалау кезінде шу мен дірілді төмендету шаралары қарастырылуы тиіс.

5.4.2.14.21 Технологиялық жабдық пен электр жабдығын таңдау кезінде қолданыстағы нормативтік-техникалық құжаттарға сәйкес энергия үнемдеуге және энергия тиімділігіне қойылатын талаптарды басшылыққа алу қажет.

5.4.2.14.22 Тергеу изоляторларының ғимараттары мен құрылыстарында келесідей жасанды жарықтандыру түрлерін қарастыру керек: жұмыс, апаттық (қауіпсіздік және эвакуациялық) және кезекші.

5.4.2.14.23 Тергеу изоляторларының күдіктілер мен айыпталушылар тұрақты және уақытша орналасатын үй-жайларында сым жасырын жүргізілуі тиіс.

5.4.2.14.24 Тергеу изоляторларының ғимараттарын радиоландыру қалалық (сымды немесе радио) радио тарату желісінен сигналдар таратуға арналған радиоторап пен жергілікті радиоторап бөлмелерінен қарастырылуы тиіс.

5.4.2.14.25 Әкімшілік ғимаратта басшылық кабинетінде, барлық қызметтік кабинеттерде қалалық және жергілікті радио тарату торабына қосылған абоненттік дыбыс зорайтқыштарын орнату керек.

5.4.2.14.26 Қалған ғимараттарда жергілікті торапқа қосылған дыбыс зорайтқыш қарастыру керек.

5.4.2.14.27 Барлық камераларда, тұрғын бөлмелерде және медициналық палаталарда қабырға қуыстарынан радиодинамиктер қарастыру және металл тормен қоршау керек.

5.4.2.14.28 Әкімшілік және режимдік ғимараттар электрондық сағаттармен жабдықталуы тиіс. Әкімшілік ғимараттар мен режимдік корпустардың дәліздерінде, кезекші кіші инспекторлар ішкі постыларының дәліздерінде, сонымен қатар әкімшілік ғимараттың келесі үй-жайларында: қабылдау, кезекшілік қызмет бөлмелерінде, орталық техникалық бақылау және бейнебақылау постысы бөлмесінде, өту дәлізінде, қысқа уақыттық кездесулер бөлмесінде, кеңес залында, қызметтік дайындық сыныбында сағаттар орналастырылуы керек.

5.4.2.14.29 Электр қуатын басқару құрылғылары орталық техникалық бақылау және бейнебақылау постысы бөлмесіне тікелей жақын жеке үй-жайда (қалқанда) орналасуы тиіс.

5.4.2.14.30 Тергеу изоляторы ғимараттарының барлық учаскелерінде Орталық жедел басқару үй-жайының (ЖБО) құрылғысымен үздіксіз бейнебақылау көзделсін. *(Толықтырылды – ҚТҮКШІК 26.07.2023 ж. №124-НҚ бұйрық).*

5.5 Қоршаған ортаны қорғау

5.5.1 Тергеу изоляторларының учаскесі мен аумағын жобалау және ұйымдастыру кезінде қоршаған орта мен микроклиматқа әсер ететін кез келген кері әсерді мүмкіндігінше төмендету, энергияны және ресурстарды тиімді пайдалана отырып, ландшафты дұрыс қолдану мен биологиялық әр алуандылықты қамтамасыз ету қажет.

5.5.2 Тергеу изоляторларының ғимараттары мен құрылыстарын жобалау, салу, реконструкциялау кезінде табиғи ортаны қорғау, қалпына келтіру, экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету шаралары қарастырылуы тиіс.

5.5.3 Тергеу изоляторларының ғимараттарын, құрылыстарын:

- қорық, қорықша, табиғи ұлттық парктер, ботаникалық саябақтар, дендрологиялық парктер және су қорғау сызықтары (аймақтары) орналасқан жерлерде;
- қалалардың көгал аймақтары, оның ішінде қалалық ормандар орналасқан жерлерде;
- гидрометеорологиялық станцияларды қорғау аймақтарында;
- сумен жабдықтау көздерін және су құбыры құрылыстары алаңдарын санитарлық қорғау аймағында;
- егер жобаланатын объектілер курорттардың табиғи емдік құралдарын пайдаланумен байланысты болмаса, курорттарды санитарлық қорғау округі аймағында орналастыруға жол берілмейді.

5.5.4 Объектіні жобалау кезінде ластанған ағын сулардың төгілуін болдырмайтын және жер асты және беттік сулардың тікелей ластануына кедергі келтіретін шаралар қарастырылуы тиіс.

5.5.5 Құрылыс кезінде объектіде өндіру және тұтыну қалдықтарының уақытша жиналуына жол беріледі. Құрылыс қалдықтары көліктің кіруіне ыңғайлы жерде орналасқан алаңда сақталады. Уақытша жинақталу көлемі алаң өлшемімен анықталады. Құрылыс алаңы аумағынан қоқысты шығару айына кем дегенде 1-2 рет жүзеге асырылуы тиіс.

5.5.6 Бөлінген аумақта өсімдіктер мен жануарлардың сирек және қорғалатын түрлері тіршілік ететін жағдайда жануарлар мен өсімдіктер әлемін қорғау шаралары өткізіледі.

5.5.7 Ағаштар отырғызу кезінде климаттық жағдайларды, топырақ типін, жауын-шашын мөлшерін, жел бағытын, өсімдіктерді күтуді ескеру қажет.

5.5.8 Ғимараттарды жобалау және салу кезінде құрылыс учаскесінің радон қауіптілігі дәрежесін, техногендік радиоактивті ластанудың болуын және құрылыс конструкцияларының радиоактивтілігін ескеру керек. Бұл жағдайда «Радиациялық қауіпсіздікті қамтамасыз етуге қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар» гигиеналық нормативтеріне сәйкес радиациялық қауіпсіздік талаптарын орындау қажет.

5.5.9 Учаске ландшафтын жобалау кезінде ландшафтың табиғи даму жағдайын ескеру қажет.

6 ЭНЕРГИЯ ҮНЕМДЕУ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАРДЫ ҰТЫМДЫ ПАЙДАЛАНУ

6.1 Энергия тұтынуды азайтуға қойылатын талаптар

6.1.1 Ғимарат ғимараттардың жүйелері мен бөліктеріне энергияны тиімді қолдану талаптарын ескере отырып жобалануы және салынуы тиіс.

6.1.2 Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын нормаларға сәйкес объектінің энергия тиімділігін арттыру шешімдері мен шаралар кешенін қарастыру керек.

6.1.3 Энергия көздерінің тиімді қолданылуын қамтамасыз ету үшін ғимараттың қоршау конструкцияларының пайдалы әрекет коэффициенті белгіленгеннен төмен емес болуы тиіс.

6.1.4 Жобалау кезінде ғимаратты жер бағыты бойынша дұрыс бағдарлау қажет.

Ғимаратты дұрыс бағдарлау қыс кезінде жылудың табиғи сақталуына және жаз кезінде оның салқындауына жағдай жасайды, сонымен қатар үй-жайлар инсоляциясын қамтамасыз етеді.

6.1.5 Жылудың тиімді қолданылуын қамтамамыз ету үшін ғимараттың қоршау конструкциялары энергия үнемдейтін материалдарды қолдану арқылы дайындалуы тиіс.

6.1.6 Ғимараттардың энергетикалық тиімділігін жетілдіру кезінде экономикалық тиімділікті ескере отырып, климаттық және жергілікті жағдайларды, сондай-ақ үй-жай ішіндегі климатты назарға алу қажет.

Бұл шаралар ғимараттардың өзге техникалық талаптарына, сонымен қатар олардың жалпы қолжетімділігіне, қауіпсіздігіне және мақсатты қолданылуына әсер етпеуі тиіс.

6.1.7 Жүйелерге тұрақты техникалық қызмет көрсету және оларды білікті қызметкерлердің тексеруі арқылы экология, қауіпсіздік және энергетика тұрғысынан жылыту және ауа баптау жүйелерінің оңтайлы қызметін қамтамасыз етуі қажет.

6.1.8 Ғимараттарда тиімділігі жоғары балама жүйелерді орнату мүмкіндіктерін (техникалық, экологиялық және экономикалық) қарастыру қажет.

6.2 Табиғи ресурстарды тиімді пайдалану

6.2.1 Су тұтынуды азайту, айналымды және реттік-қайта қолдану жүйелерінде судың қолданылуын арттыру, өнімсіз шығындар мен су шығынын қысқарту, ластанған ағын суларды шығаруды төмендету және тоқтату, ағын суларды тазарту, олардан бағалы заттар алу және т. б. сияқты су ресурстарын тиімді қолдану шараларын ескеру қажет.

6.2.2 Құрылыс материалының тиімді қолданылуын қамтамасыз ету мақсатында кәдеге жаратылған материалды қайта өңдеу қажет.

6.2.3 Құрылыстың ұйымдастырылуын жобалау және жұмыстар жүргізу кезінде бұру сызығы шекарасынан тыс топырақ-өсімдік жамылғысының тұтастығын, тазалығын сақтау талаптарын, сонымен қатар құрылыстар салынбаған, бөлінген тиісті аумақтың ең төменгі зақымдану және ластану талаптарын ескеру қажет.

ӘОЖ 725

МСЖ 91.040.99

Түйінді сөздер: Изоляторлар, бақылау-өткізу пункті, режимдік аймақ, камералар, қоршау конструкциялар, отқа төзімділік дәрежесі

СОДЕРЖАНИЕ

ВВЕДЕНИЕ	IV
1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ	1
2 НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ.....	1
3 ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ	2
4 ЦЕЛЬ И ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ.....	3
4.1 Цель нормативных требований	3
4.2 Функциональные требования.....	3
5 ТРЕБОВАНИЯ К РАБОЧИМ ХАРАКТЕРИСТИКАМ	4
5.1 Основные положения.....	4
5.2 Требования по обеспечению надежности и устойчивости зданий	4
5.3 Требования пожарной безопасности	6
5.4 Требования по обеспечению охраны здоровья людей в процессе эксплуатации зданий	8
5.4.1 Требования к земельным участкам и размещению зданий.....	8
5.4.2 Требования к объемно-планировочным решениям.....	9
5.4.2.1 Административные здания.....	9
5.4.2.2 Контрольно-пропускной пункт	11
5.4.2.3 Помещения для посетителей	12
5.4.2.4 Режимный корпус.....	12
5.4.2.5 Сборное и карантинное отделения	13
5.4.2.6 Общежитие (блок) для осужденных, оставленных для хозяйственного обслуживания	13
5.4.2.7 Медицинская часть.....	14
5.4.2.8 Дополнительные помещения	14
5.4.2.9 Требования к устройству и оборудованию камер, прогулочных дворов камеры	15
5.4.2.10 Требования к заполнению дверных проемов	16
5.4.2.11 Хозяйственно-складская зона	16
5.4.2.12 Общежитиельные и конструктивные требования	17
5.4.2.13 Безопасность. Инженерно-технические средства надзора, контроля и охраны	18
5.4.2.14 Инженерное оборудование	20
5.5 Охрана окружающей среды	23
6 ЭНЕРГОСБЕРЕЖЕНИЕ И РАЦИОНАЛЬНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ.....	24
6.1 Требования к сокращению энергопотребления	24
6.2 Рациональное использование природных ресурсов	24

ВВЕДЕНИЕ

Настоящий документ разработан в соответствии с Концепцией реформирования системы технического регулирования строительной отрасли Республики Казахстан с целью создания благоприятных условий для формирования в Республике Казахстан устойчивой высокой культуры строительства.

Настоящие строительные нормы содержат:

- цели нормативных требований;
- функциональные требования;
- требования к рабочим характеристикам.

Настоящие строительные нормы являются одним из нормативных документов доказательной базы технического регламента «Требования к безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий» применительно к зданиям следственных изоляторов.

Приемлемые решения выполнения требований настоящих строительных норм приведены в СП РК «Проектирование следственных изоляторов».

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ
СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ПРОЕКТИРОВАНИЕ СЛЕДСТВЕННЫХ ИЗОЛЯТОРОВ

PROBATIONARY WARDS DESIGN

Дата введения - 2015-07-01

1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ

1.1 Настоящие строительные нормы устанавливают требования к размещению, территории, функциональным группам, объемно-планировочным решениям, инженерному оборудованию, внутренней среде следственных изоляторов.

1.2 Настоящие строительные нормы распространяются на проектирование строительство, реконструкцию, расширение, техническое перевооружение и капитальный ремонт зданий, помещений и сооружений следственных изоляторов.

1.3 При проектировании следственных изоляторов, помимо настоящих строительных норм, следует учитывать требования других нормативных документов, действующих на территории Республики Казахстан, устанавливающих требования к данному объекту.

2 * НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ

(Изм.ред. – Приказ КДСиЖКХ от 26.07.2023 г. №124-НК).

Для применения настоящих строительных норм необходимы следующие нормативные документы:

Технический регламент «Общие требования к пожарной безопасности», утвержденный приказом Министра по чрезвычайным ситуациям РК от 17 августа 2021 года № 405» (зарегистрирован в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов за № 24045).

Технический регламент «Требования к безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий», утвержденный постановлением Правительства Республики Казахстан от 17 ноября 2010 года № 1202;

Приказ Министра здравоохранения Республики Казахстан от 17 февраля 2022 года № ҚР ДСМ-16 «Об утверждении Санитарных правил «Санитарно-эпидемиологические требования к объектам общественного питания» (зарегистрирован в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов за № 26866);

Приказ министра здравоохранения Республики Казахстан от 15 декабря 2020 года № ҚР ДСМ-275/2020 «Об утверждении Санитарных правил «Санитарно-эпидемиологические требования к обеспечению радиационной безопасности» (зарегистрирован в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов за № 21822);

Издание официальное

Постановление Правительства Республики Казахстан «Об утверждении натуральных норм снабжения материально-техническими средствами органов внутренних дел Республики Казахстан» от 22.02.2013 года № 168-ДСП;

Приказ Министерства внутренних дел Республики Казахстан «Правила использования инженерно-технических средств надзора, контроля и охраны» от 29.03.2012 № 12-ДСП;

СН РК 2.04-02-2011 Защита от шума;

СН РК 3.06-01-2011 Доступность зданий и сооружений для маломобильных групп;

СН РК 4.01-01-2011 Внутренний водопровод и канализация зданий и сооружений;

СН РК 4.02-01-2011 Отопление, вентиляция и кондиционирование воздуха;

СН РК 5.01-02-2013 Основания зданий и сооружений.

Примечание - При пользовании настоящим государственным нормативом целесообразно проверить действие ссылочных документов по информационному каталогу «Перечень нормативных правовых и нормативно-технических актов в сфере архитектуры, градостроительства и строительства, действующих на территории Республики Казахстан», составляемому ежегодно по состоянию на текущий год и соответствующему ежемесячно издаваемому информационному бюллетеню-журналу. Если ссылочный документ заменен (изменен), то при пользовании настоящим нормативом следует руководствоваться замененным (измененным) документом. Если ссылочный документ отменен без замены, то положение, в котором дана ссылка на него, применяется в части, не затрагивающей эту ссылку.

3 ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

В настоящих строительных нормах применяются термины по РДС РК 1.01-01, а также следующие термины с соответствующими определениями:

3.1 Зона: Параметры и конфигурация функционально организованного пространства, не полностью выделенного ограждающими конструкциями.

3.2 Коммуникационные пространства: Зоны и помещения зданий, сооружений или участков, предназначенные главным образом для движения по ним людских потоков.

3.3 Проход: Пешеходное пространство между функциональными и (или) конструктивными элементами (оборудованием).

3.4 Система часофикации: Предназначена для обеспечения индикации сигналов текущего времени на часах внутреннего и наружного использования. Системами единого времени оснащают различные объекты, учреждения, в том числе следственные изоляторы.

3.5 Функциональные зоны: Территория, пространство в определенных границах с установленным функциональным назначением.

4 ЦЕЛЬ И ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ

4.1 Цель нормативных требований

Цель нормативных требований - обеспечение безопасности зданий следственных изоляторов на всех стадиях их жизненного цикла в целях защиты жизни, здоровья

сотрудников, подследственных, имущества и охраны окружающей среды, обеспечения энергетической эффективности и ресурсосбережения.

4.2 Функциональные требования

4.2.1 Конструкции зданий должны выдерживать возможные воздействия, а также влияния с необходимой надежностью, сохранять требуемые эксплуатационные показатели в процессе строительства и в течение проектного срока эксплуатации.

4.2.2 Здания следственных изоляторов должны проектироваться с учетом создания условий для предотвращения или уменьшения опасности возникновения и распространения пожара и его опасных факторов, а в случае его возникновения обеспечивать устойчивость несущих конструкций на время эвакуации в безопасную зону подозреваемых и служащих, в том числе с ограниченными физическими возможностями передвижения.

4.2.3 При проектировании и строительстве зданий следственных изоляторов должны учитываться мероприятия по раннему обнаружению очага пожара, оповещению сотрудников изолятора, ликвидации пожара в максимально короткие сроки.

4.2.4 Следственные изоляторы, прилегающие территории должны проектироваться и строиться с учетом требований к эксплуатации, при выполнении которых были бы сведены к минимуму возможности несчастных случаев, нанесения травм, создания угроз для жизни подозреваемых и служащих.

4.2.5 В зданиях следственных изоляторов должны создаваться необходимые безопасные условия для пребывания и приложения труда, обеспечивающие защиту жизни и здоровья людей в процессе эксплуатации здания, с учетом архитектурно-планировочных решений, санитарно-гигиенических требований.

4.2.6 Здания и их установки обогрева, охлаждения, освещения и вентиляции должны проектироваться, строиться так, чтобы количество энергии, которое они требуют в использовании, будет низким с учетом климатических условий.

4.2.7 Здания должны быть спроектированы и построены с учетом возможного повторного использования или рециклинга строительных конструкций, их материалов и частей после разбора.

4.2.8 Следственные изоляторы должны проектироваться и строиться так, чтобы обеспечивались безопасности подозреваемых, обвиняемых, а также персонала, должностных лиц и граждан, находящихся на его территории.

5 ТРЕБОВАНИЯ К РАБОЧИМ ХАРАКТЕРИСТИКАМ

5.1 Основные положения

5.1.1 Проектирование зданий следственных изоляторов необходимо выполнять с соблюдением санитарно-гигиенических требований в соответствии с техническим регламентом «Требования к безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий».

5.1.2 Лимит наполнения следственных изоляторов следует принимать из расчета количества содержащихся в них подозреваемых, обвиняемых и осужденных, оставленных для хозяйственного обслуживания.

Процентное соотношение мужчин, женщин, несовершеннолетних, больных туберкулезом, ВИЧ-инфицированных, приговоренных к исключительной мере наказания и к пожизненному лишению свободы, определяется в каждом конкретном случае.

5.1.3 В проектируемых зданиях следственных изоляторов в соответствии с требованиями действующих нормативных документов допускается предусматривать встроенные защитные сооружения гражданской обороны.

Встроенные защитные сооружения в мирное время следует использовать под помещения, назначение которых определяется в каждом конкретном случае.

5.1.4 При проектировании пешеходных проходов, лестниц, перил и других архитектурных элементов зданий следственных изоляторов следует учитывать требования СН РК 3.06-01.

5.1.5 Следственные изоляторы следует проектировать с учетом зонирования площади комплекса на локальную, режимную и хозяйственно-складскую зоны.

В локальной зоне (изолированной территории) следует размещать здания административного назначения.

В режимной зоне размещаются здания режимного и обслуживающего назначения.

5.1.6 Производственные мастерские следует проектировать исходя из выбранного профиля производства и программы выпуска изделий, которые устанавливаются в каждом конкретном случае.

5.2 Требования по обеспечению надежности и устойчивости зданий

5.2.1 Основания и несущие конструкции здания должны быть запроектированы, возведены таким образом, чтобы в процессе его строительства и в расчетных условиях эксплуатации была исключена вероятность:

а) разрушений или повреждений конструкций, приводящих к необходимости прекращения эксплуатации здания;

б) недопустимого ухудшения эксплуатационных свойств конструкций или здания в целом вследствие деформаций, образования трещин.

Соответствие несущей конструкции требованиям по механической безопасности может осуществляться на основании анализа всей проектируемой несущей конструкции и ее элементов с применением табличных или опытных данных в целях обеспечения надежности и устойчивости здания.

5.2.2 Конструкции и основания здания должны быть рассчитаны на восприятие постоянных нагрузок от собственного веса несущих и ограждающих конструкций, временных равномерно распределенных и сосредоточенных нагрузок на перекрытия, снеговых и ветровых нагрузок для данного района строительства. Нормативные значения перечисленных нагрузок, учитываемые неблагоприятные сочетания нагрузок или соответствующих им усилий, предельные значения прогибов и перемещений конструкций, а также значения коэффициентов надежности по нагрузкам должны быть приняты в соответствии с требованиями соответствующих нормативных документов.

5.2.3 Здания следственных изоляторов должны быть защищены от прогрессирующего (лавинообразного) разрушения в случае локального разрушения несущих конструкций в результате возникновения чрезвычайных ситуаций: террористических актов, пожара, аварий, сейсмических воздействий, опасных метеорологических явлений.

5.2.4 Конструктивная система здания не должна быть подвержена прогрессирующему обрушению в случае локального разрушения отдельных конструктивных элементов при аварийных ситуациях, не предусмотренных условиями нормальной эксплуатации здания. Это означает, что при особом сочетании нагрузок допускаются локальные разрушения отдельных элементов конструктивной системы здания, но эти разрушения не должны приводить к разрушению других конструктивных элементов измененной (вторичной) конструктивной системы.

5.2.5 Элементы, детали, оборудование со сроками службы меньшими, чем предполагаемый срок службы здания, должны быть заменяемы в соответствии с установленными в проекте межремонтными периодами. Решение о применении менее или более долговечных элементов, материалов или оборудования при соответствующем увеличении или уменьшении межремонтных периодов устанавливается технико-экономическими расчетами.

Материалы, конструкции и технологию строительных работ следует выбирать с учетом обеспечения минимальных последующих расходов на ремонт, техобслуживание и эксплуатацию.

5.2.6 Конструкции и детали должны быть выполнены из материалов, обладающих стойкостью к возможным воздействиям влаги, низких температур, агрессивной среды, биологических и других неблагоприятных факторов.

В необходимых случаях должны быть приняты соответствующие меры от проникновения дождевых, талых, грунтовых вод в толщу несущих и ограждающих конструкций здания, а также образования недопустимого количества конденсационной влаги в наружных ограждающих конструкциях путем достаточной герметизации конструкций или устройства вентиляции закрытых пространств и воздушных прослоек. Должны применяться необходимые защитные составы и покрытия в соответствии с требованиями действующих нормативных документов.

5.2.7 Стыковые соединения сборных элементов и слоистые конструкции должны быть рассчитаны на восприятие температурно-влажностных деформаций и усилий, возникающих при неравномерной осадке оснований и при других эксплуатационных воздействиях. Используемые в стыках уплотняющие и герметизирующие материалы должны сохранять упругие и адгезионные свойства при воздействии отрицательных температур и влаги, а также быть устойчивыми к ультрафиолетовым лучам. Герметизирующие материалы должны быть совместимыми с материалами защитных и защитно-декоративных покрытий конструкций в местах их сопряжения.

5.2.8 Должна быть обеспечена возможность доступа к оборудованию, арматуре и приборам инженерных систем здания, и их соединениям для осмотра, технического обслуживания, ремонта и замены.

Оборудование и трубопроводы должны быть закреплены на строительных конструкциях здания таким образом, чтобы их работоспособность не нарушалась при возможных перемещениях конструкций.

5.2.9 При строительстве зданий в районах со сложными геологическими условиями, подверженных сейсмическим воздействиям, подработке, просадкам и другим перемещениям грунта, включая морозное пучение, при расчете конструкций должны учитываться требования действующих нормативных документов, а также СН РК 5.01-02.

5.2.10 В районах со сложными геологическими условиями при строительстве зданий ввод инженерных коммуникаций должен выполняться с учетом необходимости компенсации возможных деформаций основания в соответствии с требованиями, установленными в нормативных документах по различным инженерным сетям.

5.2.11 Ограждающие и несущие конструкции зданий должны приниматься согласно требованиям соответствующих нормативных документов.

5.2.12 Организация строительного производства с применением комплектно-блочного метода предусматривает изготовление, поставку на строительную площадку блоков, укрупнительную сборку и возведение из них объекта в соответствии с решениями, предусмотренными в проектной документации.

При строительстве комплекса зданий следственного изолятора допускается возведение быстровозводимых зданий модульного типа - хозяйственно-бытового назначения (ангары, склады, банно-прачечный комплекс, кухня, медсанчасти, овощехранилище и т.п.). *(Дополнен – Приказ КДСиЖКХ от 26.07.2023 г. №124-НК).*

5.3 Требования пожарной безопасности

5.3.1 При проектировании объектов следственных изоляторов следует учитывать противопожарные требования действующих нормативных документов в области противопожарной защиты.

5.3.2 Ограждение территории следственных изоляторов должно иметь ворота для проезда пожарных автомобилей.

5.3.3 В жилых и дисциплинарных блоках, блоках помещений длительных свиданий запрещается предусматривать различного рода помещения, в которых применяются или хранятся взрывоопасные, пожароопасные вещества и материалы.

5.3.4 В зданиях, сооружениях и помещениях жилой зоны и медицинской части запрещается размещать мастерские, складские, служебные, жилые и бытовые помещения (в том числе предназначенные для проведения религиозных обрядов) в подвальных, цокольных этажах зданий и чердачных помещениях.

5.3.5 Стационар медицинской части следственных изоляторов допускается размещать в одном корпусе (здании) с амбулаторией.

5.3.6 Помещения объектов следственных изоляторов необходимо обеспечивать первичными средствами пожаротушения в соответствии с требованиями технических регламентов «Требование по оборудованию зданий, помещений и сооружений системами автоматического пожаротушения и автоматической пожарной сигнализацией, оповещения и управления эвакуацией людей при пожаре», «Общие требования к пожарной безопасности».

5.3.7 Выбор конструкций и изделий при проектировании зданий и сооружений следственных изоляторов, а также применение облицовочных, отделочных и других материалов следует выполнять в соответствии с противопожарными требованиями действующих нормативных документов по обеспечению пожарной безопасности.

5.3.8 Пожарные проезды должны быть спланированы с соблюдением требуемых габаритов, допускаемых уклонов и радиусов закруглений.

5.3.9 В каждом помещении с постоянным пребыванием людей, за исключением камер и дисциплинарных помещений, необходимо предусматривать установку в оконном проеме одной открывающейся решетки на случай вынужденной эвакуации людей.

5.3.10 Запрещается устанавливать металлические решетки или жалюзи на окнах помещений, где находятся больные и обслуживающий персонал.

5.3.11 В режимных блоках необходимо устраивать не менее двух рассредоточенных эвакуационных выходов.

5.3.12 Электромеханические замки на дверях всех запираемых спальных помещений следует устраивать таким образом, чтобы обеспечивалась одновременная разблокировка дверей запираемых спальных помещений одного этажа (одной стороны этажа) при необходимости и всех дверей при отключении источников электрического питания.

5.3.13 Помещения длительных свиданий, независимо от количества пребывающих в них людей, оборудуют запасным эвакуационным выходом, располагаемым в стороне, противоположной от основного выхода. Двери эвакуационных выходов должны блокироваться звуковой и световой сигнализацией и оборудоваться устройством для их дистанционного открывания из помещения центрального пульта управления.

5.3.14 При проектировании эвакуационных выходов и безопасных зон следует избегать нежелательного смешения различных категорий обвиняемых и осужденных, для которых предусмотрено раздельное содержание.

5.3.15 В зданиях и сооружениях следственных изоляторов следует защищать автоматическими установками пожаротушения и автоматической пожарной сигнализацией все помещения независимо от площади, кроме:

- помещений с мокрыми процессами (душевые, санузлы, охлаждаемые камеры, помещения мойки и т. п.);
- вентиляционных камер (приточных, а также вытяжных, не обслуживающих производственные помещения, категорий А или Б), насосных станций водоснабжения, бойлерных и др. помещений для инженерного оборудования здания, в которых отсутствуют горючие материалы;
- помещений категории Д по пожарной опасности;
- варочных залов столовых и пищеблоков, аккумуляторных, зарядных и кислотных помещений;
- временных открытых навесов независимо от категории пожарной опасности;
- лестничных клеток;
- дисциплинарных помещений (для которых предусматривают только установку автоматической пожарной сигнализации).

5.3.16 Система оповещения при пожаре должна учитывать особенности содержания обвиняемых и осужденных, находящихся в здании, и функционировать на всех этапах эвакуации.

5.3.17 Систему оповещения при пожаре следует проектировать зональной.

Количество оповещателей, их установка и мощность должны обеспечивать необходимую слышимость во всех местах постоянного или временного пребывания персонала следственного изолятора и осужденных.

5.3.18 Расстановку громкоговорителей необходимо определять исходя из условия обеспечения четкой слышимости передаваемого текста.

5.3.19 Динамики и другие средства звукового оповещения следует устанавливать в вестибюлях, коридорах, залах и других помещениях, связанных с постоянным или временным пребыванием персонала следственного изолятора и подозреваемых.

5.3.20 Громкоговорители (динамики) системы оповещения в помещениях должны быть без регуляторов громкости и должны быть подсоединены к сети использования без разъемных устройств.

Управление системой оповещения при пожаре должно осуществляться, как правило, из помещения центрального пульта управления.

5.3.21 Вновь строящиеся следственные изоляторы должны размещаться на расстоянии от пожарного депо, обеспечивающем время прибытия пожарного подразделения к месту вызова в городских поселениях не более 10 мин, в сельских поселениях 20 мин. При несоблюдении указанного требования необходимо предусматривать за территорией следственного изолятора пожарное депо для размещения пожарной техники и личного состава подразделений, задействованных в предупреждении и тушении возможных пожаров на территории следственных изоляторов. *(Дополнен – Приказ КДСиЖКХ от 26.07.2023 г. №124-НК).*

5.4 Требования по обеспечению охраны здоровья людей в процессе эксплуатации зданий

5.4.1 Требования к земельным участкам и размещению зданий

5.4.1.1 В локальной зоне (изолированной территории) следует размещать административное здание (с контрольно-пропускным пунктом для пропуска людей из локальной зоны в административное здание и в режимную зону, аптекой, шлюзом), площадку дежурной службы, контрольно-пропускной пункт (КПП) на въезде в локальную зону, бюро пропусков с помещением посылок и передач, магазином.

5.4.1.2 При реконструкции комплексов следственных изоляторов, перепрофилировании зданий иного назначения под следственные изоляторы, в случае невозможности размещения помещений дежурной службы в административном здании, допускается размещать отдельно стоящее на локальной зоне (изолированной территории) здание дежурной службы.

5.4.1.2 Городок для содержания служебных собак с тренировочной площадкой следует размещать в локальной зоне или в хозяйственно-складской зоне на отдельном локальном участке с соблюдением норм и санитарных требований, применяемых к содержанию собак и ветеринарных объектов.

5.4.1.3 В составе режимной зоны следует предусматривать режимные корпуса (включая корпус для подозреваемых, обвиняемых отрицательной направленности),

сборное отделение с санитарным пропускником, карантинное отделение, следственное отделение; отделение краткосрочных и длительных свиданий, медицинскую часть с стационаром и амбулаторией, прачечную, кухню, производственные мастерские, локальную территорию на особый период, изолированный участок (блок) с общежитием для осужденных, оставленных в следственных изоляторах для хозяйственного обслуживания, волейбольно-баскетбольной площадкой, служащей одновременно площадкой для построения и территорией для прогулок с местом для курения.

5.4.1.4 Допускается в спортивном корпусе предусматривать помещение для стрелкового тира. Данные сооружения и помещения допускается размещать как на территории локальной зоны, так и за ее пределами, что устанавливается в каждом конкретном случае.

5.4.1.5 Административное здание предпочтительнее располагать на границе локальной и режимной зон, при этом ось его внутреннего фасада располагается на линии основного ограждения запретной зоны. Проезд из локальной в режимную зону осуществляется через шлюз для досмотра транспорта и грузов, расположенный на уровне нижнего этажа административного здания.

5.4.1.6 Все ворота (въезды) и площадку (шлюз) для приема подозреваемых и обвиняемых перед сборным отделением, за исключением ворот (въезда) в ограждении между режимной и хозяйственно-складской зонами, располагают на одной оси для обеспечения удобного проезда автотранспорта.

5.4.1.7 Размещение железнодорожных тупиков, подъездных железнодорожных путей на территории режимной зоны не допускается.

5.4.1.8 Месторасположение комплекса зданий следственного изолятора должно находиться в населенном пункте, вдали от центральной ее части, ближе к внешним границам. Вместе с тем, местоположение следственного изолятора должно находиться в районе с развитой инженерной инфраструктурой (инженерными коммуникациями). *(Дополнен – Приказ КДСиЖКХ от 26.07.2023 г. №124-НК).*

5.4.2 Требования к объемно-планировочным решениям

5.4.2.1 Административные здания

5.4.2.1.1 Помещения административного здания следственных изоляторов следует предусматривать трех типов:

- 1- проходные помещения, находящиеся под постоянным наблюдением должностных лиц учреждения (часовых КПП, дежурной службы);
- 2- помещения, имеющие связь с режимной зоной (оконные (дверные) проемы выходят в режимную зону или во внутренний двор административного здания);
- 3- помещения, не имеющие связи с режимной зоной (оконные (дверные) проемы выходят только в локальную зону или на неохраемую территорию).

5.4.2.1.2 Доступ в административное здание следственных изоляторов должен осуществляться исключительно через проходной коридор КПП (за исключением зала для посетителей, аптеки и помещений дежурной службы). На случай экстренной эвакуации

людей следует предусматривать эвакуационные выходы из административного здания непосредственно в локальную зону административного здания.

5.4.2.1.3 Из коридора нижнего этажа административного здания допускается устраивать дверные проемы в:

- коридор блока помещений дежурной службы;
- коридор помещений КПП для досмотра транспортных средств и грузов;
- помещения приема, досмотра и хранения посылок и передач и другие служебные помещения административного здания, эксплуатация (посещение) которых осуществляется только работниками уголовно-исполнительной системы.

5.4.2.1.4 Блок помещений для посетителей и помещения аптеки следует обеспечивать отдельными входами из локальной зоны и изолировать от остальных помещений административного здания капитальной стеной.

5.4.2.1.5 Блок помещений КПП, встроенных в административное здание, должен располагаться смежно с блоком помещений дежурной службы.

Наличие наружных оконных проемов в проходном коридоре и отсекающем тамбуре не допускается.

5.4.2.1.6 Комнату дежурного инспектора по контрольно-пропускному пункту для пропуска людей из локальной зоны в административное здание и в режимную зону следует размещать смежно с отсекающим тамбуром проходного коридора.

5.4.2.1.7 Устройство и оборудование помещения дежурного инспектора по КПП для пропуска людей из локальной зоны в административное здание и в режимную зону должно соответствовать действующим санитарным правилам при работе с лучевыми досмотровыми установками.

5.4.2.1.8 Помещение для хранения личных вещей сотрудников и посетителей устраивается напротив помещения дежурного инспектора по КПП, для людей из локальной зоны в административное здание и в режимную зону - через проходной коридор.

5.4.2.1.9 Комнату группы досмотра транспортных средств и грузов следует размещать смежно с транспортным шлюзом.

5.4.2.1.10 Помещение для караула по конвоированию следует располагать в блоке помещений КПП смежно с транспортным шлюзом.

Рядом с комнатой группы досмотра транспортных средств и грузов и помещением для караула по конвоированию следует располагать санузел.

5.4.2.1.11 Помещение резервной группы следует размещать рядом с выходом из административного здания на площадку дежурной службы.

5.4.2.1.12 Класс служебной подготовки работников дежурной службы располагается рядом с помещением ситуационного центра либо напротив него, оборудуется в соответствии с требованиями ведомственных нормативных актов, регламентирующих оснащение объектов учебно-материальной базы.

5.4.2.1.13 Вход в комнату хранения оружия, боеприпасов и спецсредств следует предусматривать из помещения дежурного помощника начальника следственного изолятора либо из внутреннего коридора блока хранения оружия.

5.4.2.1.14 Из внутреннего коридора блока помещений для обслуживания оружия, хранения и обслуживания спецсредств следует предусматривать выходы в комнату

хранения оружия, боеприпасов и спецсредств, комнату начальника склада вооружения, комнату индивидуальной бронезащиты и активной обороны, комнату чистки оружия.

5.4.2.1.15 Указанные выше помещения должны отвечать требованиям действующих нормативных правовых актов, регламентирующих порядок хранения оружия, боеприпасов, средств индивидуальной бронезащиты, специальных средств.

5.4.2.1.16 Устройство дополнительных входов в комнаты хранения оружия, боеприпасов и спецсредств, а также любых оконных проемов (за исключением окна (окон) для выдачи оружия) в наружных и внутренних стенах не допускается.

5.4.2.1.17 Комната для хранения средств индивидуальной бронезащиты и средств активной обороны должна располагаться рядом с комнатой (залом) дежурного помощника начальника следственного изолятора и иметь отдельный вход.

5.4.2.1.18 Комнату чистки оружия необходимо располагать смежно с комнатами хранения оружия, боеприпасов и спецсредств. В комнате чистки оружия устройство оконных проемов в наружных стенах не допускается.

5.4.2.1.19 Комната хранения средств противохимической защиты должна предназначаться для хранения регенеративных патронов, пусковых брикетов и брикетов дополнительной подачи кислорода, оборудоваться водонепроницаемыми шкафами (ящиками) для отработанных регенеративных патронов.

5.4.2.1.20 Устройство проемов в стенах между помещениями аптеки и смежных с ними помещений иного назначения не допускается.

5.4.2.1.21 Помещения следственного отделения могут быть расположены над сборным и карантинным отделениями и связаны с режимным корпусом переходными галереями с двухсторонним движением, исключая встречные потоки.

5.4.2.1.22 При кабинетах следователей и адвокатов необходимо предусматривать одноместные помещения для кратковременного нахождения, требования к которым аналогичны требованиям, предъявляемым к указанным помещениям, расположенным в сборном отделении.

5.4.2.2 Контрольно-пропускной пункт

5.4.2.2.1 Следственные изоляторы следует оборудовать КПП:

- для пропуска людей и автотранспорта в локальную зону (изолированную территорию) - (отдельно стоящее здание);
- для пропуска людей из локальной зоны в административное здание и в режимную зону (встроенный в административное здание);
- для пропуска автотранспорта из локальной зоны в режимную зону (встроенный в административное здание);
- для пропуска людей и автотранспорта из режимной зоны в хозяйственно-складскую зону (внутренний КПП малого типа, устраивается, когда хозяйственно-складская зона находится в пределах периметра охраны);
- для пропуска автотранспорта в хозяйственно-складскую зону (КПП малого типа, устраивается, когда хозяйственно-складская зона находится вне периметра охраны).

5.4.2.2.2 В случае невозможности размещения в здании контрольно-пропускного пункта для пропуска людей и автотранспорта в локальную зону, бюро пропусков,

помещения посылок и передач, магазина допускается размещать данные помещения в административном здании.

5.4.2.2.3 На периметре охраны следственных изоляторов возведение КПП малого типа не допускается.

5.4.2.2.4 Требования к проходному коридору КПП (внутренний, малого типа) для людей и автотранспорта из режимной зоны в хозяйственно-складскую зону аналогичны требованиям, предъявляемым к проходному коридору КПП для пропуска людей из локальной зоны в административное здание и в режимную зону, расположенного в административном здании. На КПП малого типа на стыке режимной и хозяйственно-складской зон не распространяются требования по оборудованию отсекающего тамбура металлообнаружителем и ренгеноскопом.

5.4.2.2.5 Наружные ограждающие конструкции (стены и перекрытия) зданий (сооружений) КПП должны быть устойчивыми к внешним воздействиям, включая действия противоправного характера, иметь хороший обзор и обеспечивать защиту караула от нападения.

5.4.2.2.6 Пропускная способность КПП должна обеспечивать необходимую интенсивность прохода людей, автотранспортных средств.

5.4.2.3 Помещения для посетителей

5.4.2.3.1 Помещения бюро пропусков, приема, хранения и выдачи посылок, передач следует располагать в одном блоке помещений, смежно с комнатой (залом) для посетителей и оборудовать дверями усиленной конструкции. Помещения приема, хранения и выдачи посылок, передач размещаются смежно.

5.4.2.3.2 Устройство дверных проемов в стенах между помещениями для посетителей и помещением приема, досмотра, хранения передач и бюро пропусков не допускается.

5.4.2.3.3 Устройство и оборудование помещения бюро посылок и передач должно соответствовать действующим санитарным правилам при работе с лучевыми досмотровыми установками.

5.4.2.3.4 Отделение краткосрочных и длительных свиданий следует располагать на режимной зоне как отдельно стоящее здание, так и сблокированное с сборным отделением или общежитием для осужденных, занятых в тюрьме на работах по хозяйственному обслуживанию. Помещения отделения для проведения краткосрочных и длительных свиданий должны быть изолированы от остальных помещений и зданий режимной зоны.

5.4.2.4 Режимный корпус

5.4.2.4.1 Планировочные решения должны обеспечивать минимальное передвижение подозреваемых, обвиняемых и осужденных в пределах этажа и через другие этажи режимного корпуса.

5.4.2.4.2 Душевые для подозреваемых, обвиняемых, а также постирочные и сушилки личного белья подозреваемых и обвиняемых допускается размещать в пределах блока камерных помещений (поста). Помещения вспомогательного назначения и кабинеты

следует располагать вне блока камерных помещений (поста), при этом кабинет оперативного работника следует размещать в максимальном удалении от блока камерных помещений на путях конвоирования подозреваемых и обвиняемых в кабинеты следователей и адвокатов, в районе выходов на лестничные клетки, в местах примыкания переходных галерей.

5.4.2.4.3 Помещения для осужденных к исключительной мере наказания и пожизненному лишению свободы, блок карцеров, камерный блок для подозреваемых, обвиняемых отрицательной направленности, должны размещаться на нижнем этаже режимного корпуса изолированно от остальных помещений или в отдельном здании. Блок помещений для осужденных к исключительной мере наказания и пожизненному лишению свободы, а также камерный блок для подозреваемых, обвиняемых отрицательной направленности, должны иметь отдельный вход. При размещении камерного блока для подозреваемых, обвиняемых отрицательной направленности, в отдельном здании предусматривается блок карцеров для лиц, находящихся в нем.

5.4.2.4.4 Приточные и вытяжные вентиляционные отверстия следует располагать под потолком и ограждать металлическими решетками, выполняемыми по аналогии с ограждающими решетками радиодинамиков.

5.4.2.4.5 На оконные проемы помещений дежурной службы следует устанавливать ставни.

5.4.2.5 Сборное и карантинное отделения

5.4.2.5.1 Сборное и карантинное отделения допускается размещать как в отдельно стоящем здании, соединенном переходной галереей с режимным корпусом, так и на нижнем этаже режимного корпуса.

5.4.2.5.2 Размещение помещений сборного и карантинного отделений должно быть предусмотрено таким образом, чтобы подозреваемые и обвиняемые, убывающие из следственного изолятора, при прохождении не могли встретиться с вновь прибывшими.

5.4.2.5.3 Санитарные пропускники сборного отделения должны размещаться на нижнем этаже в обособленном отсеке и иметь сообщение с комнатой обыска. Они должны быть разделены на потоки с целью увеличения пропускной способности.

5.4.2.5.4 В санитарном пропускнике между грязным отделением дезинфекционной камеры и раздевальной, между чистым отделением дезинфекционной камеры и одевальной комнатой необходимо устраивать перегородки с окнами для приема и выдачи обработанной одежды.

5.4.2.5.5 Помещение для металлообнаружителя должно размещаться смежно с комнатой обыска. Устройство и оборудование помещения для металлообнаружителя должно соответствовать действующим санитарным правилам при работе с лучевыми досмотровыми установками.

5.4.2.5.6 Для выполнения функции исправительных учреждений в отношении осужденных, следующих транзитом, необходимо предусматривать и оборудовать камеры для размещения указанной категории осужденных.

5.4.2.6 Общежитие (блок) для осужденных, оставленных для хозяйственного обслуживания

5.4.2.6.1 Блок помещений общежития для осужденных, оставленных в следственных изоляторах для выполнения работ по хозяйственному обслуживанию, следует располагать в отдельно стоящем здании или сблокированно со зданиями режимной зоны вспомогательного назначения.

5.4.2.6.2 При условии оборудования отдельного входа допускается располагать данный блок в режимном корпусе с надежной изоляцией от камерных блоков либо на отдельных этажах других зданий режимного назначения.

5.4.2.6.3 В здании блока изолированно от других помещений следует предусматривать отделение для осужденных хозобслуги, которым предоставлен трудовой отпуск. Отделение должно иметь отдельный вход.

5.4.2.7 Медицинская часть

5.4.2.7.1 Медицинскую часть со стационаром и амбулаторией допускается размещать как в отдельно стоящем здании, соединенном переходной галереей со зданиями режимного назначения, так и в блоке с другими зданиями.

5.4.2.7.2 Стационар должен размещаться в одном корпусе с амбулаторией медицинской части следственных изоляторов. Помещения амбулатории следует располагать на этажах, к которым примыкают переходные галереи.

5.4.2.7.3 В составе стационара следует предусматривать санитарный пропускник, палатное отделение и медицинский изолятор.

5.4.2.7.4 В боксированной палате следует предусматривать передаточные шкафы (окна) для передачи в палату пищи, лекарственных средств и белья.

Допускается предусматривать общий тамбур-шлюз для боксированных палат медицинского изолятора, при этом передаточный шкаф для передачи пищи, лекарственных средств и белья предусматривается из коридора в общий тамбур-шлюз.

5.4.2.7.5 В медицинской части необходимо предусматривать туберкулезное отделение для содержания и лечения туберкулезных больных с тамбурным шлюзом.

5.4.2.7.6 В составе медицинской части необходимо предусмотреть изолятор для содержания больных с психическими отклонениями, опасных для окружающих. Палаты в таких изоляторах должны проектироваться с применением архитектурно-строительных решений, направленных на обеспечение невозможности совершения самоубийства.

5.4.2.7.7 Иные требования к взаимному расположению помещений, требования по составу и размещению мебели и оборудования, в том числе лифтов, и требования по изоляции помещений следует определять в соответствии с действующими нормативными актами по проектированию учреждений здравоохранения.

5.4.2.7.8 На оконные проемы камер, палат медицинской части следует устанавливать отсекающие оконные решетки, преграждающие доступ к окнам со стороны камер.

5.4.2.7.9 Все разделительные отсекающие решетки и решетчатые перегородки, за исключением разделительной решетки между лестничными маршами, оборудуются в соответствии с требованиями действующих ведомственных нормативных документов.

5.4.2.7.10 Перегородки, отделяющие основное помещение медицинских кабинетов от места обслуживания медицинским персоналом подозреваемых и обвиняемых, допускается выполнять из ударостойкого стекла по металлическому каркасу.

5.4.2.7.11 Во всех камерах, палатах медицинской части и коридорах зданий режимного назначения светильники рабочего освещения следует размещать на потолке, а светильники дежурного освещения и радиодинамики - над дверьми. Во всех камерах, палатах медицинской части светильники рабочего и дежурного освещения, а также радиодинамики следует ограждать металлическими решетками.

5.4.2.8 Дополнительные помещения

5.4.2.8.1 При проектировании прачечной должна обеспечиваться последовательность (поточность) технологического процесса без пересечения потоков чистого и грязного белья, общего и больничного белья.

5.4.2.8.2 Помещения чистого и грязного белья следует изолировать капитальной стеной или перегородкой.

5.4.2.8.3 Грязное и чистое отделения прачечной могут сообщаться только через дверь с уплотнением в притворах.

5.4.2.8.4 Столовые или буфеты для работников уголовно-исполнительной системы следственных изоляторов следует предусматривать согласно требованиям санитарных правил «Санитарно-эпидемиологические требования к объектам общественного питания».

5.4.2.8.5 Кухни следует проектировать на гарантированное трехразовое питание всех подозреваемых, обвиняемых и осужденных, находящихся в следственных изоляторах.

5.4.2.8.6 Объемно-планировочные и конструкторские решения помещений должны предусматривать последовательность (поточность) технологических процессов, исключая встречные потоки сырья, сырых полуфабрикатов и готовой продукции, использованной и чистой посуды.

5.4.2.8.7 Производственные мастерские следует располагать в отдельно стоящем здании или сблокированно со зданиями режимной зоны.

5.4.2.8.8 Объекты (оборудование) городка для служебной подготовки следует предусматривать с учетом требований ведомственных нормативных актов, регламентирующих оборудование объектов учебно-материальной базы.

5.4.2.8.9 На территории городка для служебных собак вблизи кормокухни следует устраивать водоразборную колонку или закрытый грунтовый колодец.

5.4.2.8.10 На границе территории городка устраивают площадку с твердым покрытием для размещения контейнеров, предназначенных для сбора собачьих фекалий, мусора и отходов.

5.4.2.9 Требования к устройству и оборудованию камер, прогулочных дворов камеры

5.4.2.9.1 Устройство камер должно обеспечивать надежную звуковую и визуальную изоляцию от камер, находящихся в этом же здании, соседних зданиях режимного назначения, от территории, прилегающей к режимной и хозяйственной зонам.

5.4.2.9.2 Все оборудование камер (кровати, столы, скамьи и табуреты и т.д.) должны надежно крепиться к полу или стенам путем их приварки к заранее установленным закладным деталям.

Острые углы оборудования камер должны округляться.

5.4.2.9.3 Камера для временной изоляции подозреваемых, обвиняемых или осужденных, у которых произошел нервный срыв (камера для изоляции буйствующих), должна обеспечиваться искусственным освещением (светильники рабочего и дежурного освещения), отоплением и вентиляцией, а также камерой видеонаблюдения с выводом сигнала к оператору системы охранного телевидения. Камерный инвентарь в данном помещении не устанавливается.

5.4.2.9.4 В камере для временной изоляции подозреваемых, обвиняемых или осужденных, у которых произошел нервный срыв, оконный проем не предусматривается.

5.4.2.9.5 Прогулочные дворы следует располагать на уровне нижнего (цокольного) этажа режимного корпуса, сборно-карантинного отделения, медицинской части, при этом они должны иметь сообщение с указанными зданиями подземными или наземными переходами либо примыкать вплотную к торцам указанных зданий.

5.4.2.9.6 Планировочные решения должны обеспечивать такое расположение прогулочных дворов для беременных женщин, женщин с детьми и прогулочных дворов при медицинской части, чтобы удаление их от соответствующих камерных помещений (палат стационара) было минимальным.

5.4.2.9.7 При ограниченной площади земельного участка в черте населенного пункта (в условиях плотной застройки) допускается с разрешения уполномоченного органа располагать часть прогулочных дворов на крышах режимных корпусов.

5.4.2.9.8 Конструкция полов прогулочных дворов должна обеспечивать отвод атмосферных осадков.

Часть прогулочных дворов предназначена для занятий спортом всех категорий лиц, содержащихся в следственных изоляторах.

5.4.2.9.9 Полы прогулочных дворов для беременных женщин и женщин с детьми следует задерновывать и засеивать травой, а также предусматривать устройство цветника и дорожек с покрытием песчано-гравийной смесью.

5.4.2.9.10 Допускается предусматривать в соответствии с заданием на проектирование прогулочные дворы на эксплуатируемых кровлях зданий следственных изоляторов, соответствующие санитарно-гигиеническим потребностям, физическому состоянию и гендерному составу лиц.

Наружные и внутренние стены прогулочных дворов должны выполняться кирпичными, бетонными или железобетонными с толщиной, обеспечивающей эффективную защиту от проникновения через них. *(Дополнен – Приказ КДСиЖКХ от 26.07.2023 г. №124-НК).*

5.4.2.10 Требования к заполнению дверных проемов

5.4.2.10.1 Наружные двери усиленной конструкции следует предусматривать на всех входах в административное здание, КПП всех типов, отдельно стоящее здание

аптеки, пост ВПС, здания складов различного назначения, гаражи и входах в здания, расположенные в режимной зоне.

5.4.2.10.2 Пулестойкие двери следует устанавливать на входах в блок помещений контрольно-пропускного пункта для досмотра транспортных средств и грузов из шлюза по досмотру транспортных средств и грузов, в блок помещений дежурной службы. Класс защиты пулестойкой двери должен соответствовать классу защиты остекления оконного проема из комнаты дежурного помощника начальника следственного изолятора в зону выдачи (сдачи) оружия.

5.4.2.10.3 Внутренние двери усиленной конструкции следует устанавливать в административном здании, в КПП всех типов, в дверных проемах проходного коридора, во всех зданиях режимной зоны.

5.4.2.10.4 Все внутренние двери усиленной конструкции, установленные на входах, ведущих в лестничную клетку, в общие коридоры, на путях конвоирования подозреваемых и обвиняемых, следует оборудовать смотровыми окнами.

5.4.2.10.5 Двери комнат длительных свиданий замками не оборудуются, с внутренней стороны устанавливаются облегченные задвижки.

5.4.2.11 Хозяйственно-складская зона

5.4.2.11.1 Хозяйственно-складская зона следственных изоляторов должна располагаться смежно с режимной зоной и находиться в периметре охраны следственных изоляторов, в случае отсутствия такой возможности допускается располагать ее вне периметра охраны.

5.4.2.11.2 Оборудование площадки для досмотра транспортных средств и грузов осуществляется в соответствии с требованиями нормативного правового акта, регламентирующего инженерно-техническое оборудование подведомственных объектов.

5.4.2.11.3 При отсутствии источников централизованного теплоснабжения в хозяйственно-складской зоне может размещаться собственная котельная.

5.4.2.11.4 В хозяйственно-складской зоне следует предусматривать подъездные пути к зданиям и сооружениям, площадки для маневрирования и стоянки транспортных средств, а также необходимые грузоподъемные механизмы и оборудование.

5.4.2.11.5 При проектировании здания гаража следует учитывать требования действующих нормативных документов применительно к зданиям и сооружениям данного назначения.

5.4.2.11.6 Местоположение и тип мойки автотранспорта и очистных сооружений от нее определяется в каждом конкретном случае. Очистные сооружения поверхностных сточных вод от стоянок автомашин и проездов для них необходимо предусматривать в соответствии с требованиями действующих нормативных документов.

5.4.2.11.7 Подвальные помещения продовольственных складов должны быть оборудованы самостоятельной загрузочной и наружным входом.

5.4.2.11.8 Площади материально-технических складов следует определять исходя от способа хранения, видов подъемно-транспортного оборудования и транспортных средств.

5.4.2.11.9 Здания хранилищ необходимо группировать по видам хранящегося имущества (продовольственного, вещевого, материально-технического).

5.4.2.11.10 Допускается хранение различных видов имущества в одном здании. В этом случае складские помещения должны быть разделены по принадлежности и иметь обособленные входы.

5.4.2.11.11 Для хранилищ следует предусматривать подъездные пути, площадки для маневрирования и стоянки транспорта, а также необходимые грузоподъемные механизмы и оборудование.

5.4.2.11.12 Склады хозяйственного инвентаря предназначены для хранения имущества продовольственно-вещевой службы (кухонная посуда, оборудование), метизов и инвентаря хозяйственного и бытового назначения.

5.4.2.11.13 При проектировании собственной котельной следственных изоляторов ее следует располагать с подветренной стороны по отношению к режимной зоне, ближе к центру нагрузок. Котельную следует, по возможности, размещать на более низких отметках рельефа по отношению к зданиям режимной зоны.

5.4.2.11.14 Сооружения водоснабжения (скважины, насосные станции, резервуары, водонапорные башни) следует размещать на участке, позволяющем организацию зоны санитарной охраны, предусмотренной санитарными требованиями.

5.4.2.12 Общестроительные и конструктивные требования

5.4.2.12.1 Для исключения пересечения путей следования следователей и адвокатов, сотрудников следственных изоляторов и конвоируемых подозреваемых и обвиняемых все переходные галереи (переходы), соединяющие здания следственных изоляторов между собой следует разделять продольными перегородками сплошного заполнения.

Оконные проемы в переходных галереях следует предусматривать под потолком.

5.4.2.12.2 Перегородка (стена), оборудованная пулестойким оконным блоком, по классу защиты должна быть не ниже примененного в блоке пулестойкого остекления.

5.4.2.12.3 Все деревянные элементы полов камер до монтажа следует обрабатывать антисептирующими составами. Дощатые полы в камерах по периметру помещений следует крепить деревянными брусками на болтах.

5.4.2.12.4 Полы в медицинской части с амбулаторией и стационаром (за исключением полов в палатах и боксированных палатах) следует предусматривать в соответствии с требованиями действующих нормативных документов по проектированию учреждений здравоохранения.

Полы в остальных помещениях зданий следственных изоляторов следует предусматривать в зависимости от функционального назначения помещений.

5.4.2.12.5 Внутренние поверхности стен камер следует штукатурить гладко и окрашивать клеевой краской светлых «теплых» тонов. Для окраски других помещений зданий следственных изоляторов также следует выбирать краски светлых «теплых» тонов. В зданиях следственных изоляторов запрещается окраска стен и перегородок на путях эвакуации масляными красками, красками на нитрооснове, а также отделка (облицовка) сгораемыми материалами.

5.4.2.12.6 * В камерных помещениях допускается применение антивандального свойства водоотталкивающие составы при отделке поверхностей стен и перегородок со

стороны санузла, а также устройство панели взамен отделки из керамической плитки над умывальником. *(Изм.ред. – Приказ КДСиЖКХ от 26.07.2023 г. №124-НК).*

5.4.2.12.7 Ограждающие конструкции (стены и перегородки) комнаты отдыхающей смены (дежурной службы), кабинетов следователей и адвокатов должны иметь надежную звукоизоляцию от других помещений.

5.4.2.12.8 Стены аппаратной связи должны быть облицованы звукопоглощающими материалами.

5.4.2.12.9 Звукоизоляцию и специальные мероприятия по снижению шума в помещениях зданий следственных изоляторов следует выполнять в соответствии с требованиями СН РК 2.04-02.

5.4.2.12.10 В случае проведения в следственных изоляторах выездных заседаний суда, конструкция перегородки из стекла устойчивого к пробиванию, отделяющей место для содержания подозреваемых и обвиняемых во время проведения судебных процессов от зала совещаний, должна обеспечивать необходимую звукопроницаемость, а также позволять безопасное применение к подозреваемым и обвиняемым спецсредства – наручников, для чего в двери перегородки следует предусматривать запирающуюся снаружи форточку.

5.4.2.12.11 Допускается устройство полов в камерах с применением наливных полов с антивандальными свойствами. *(Дополнен – Приказ КДСиЖКХ от 26.07.2023 г. №124-НК).*

5.4.2.13 Безопасность. Инженерно-технические средства надзора, контроля и охраны

5.4.2.13.1 Планирование и устройство инженерно-технических средств надзора, контроля и охраны следует производить в соответствии с требованиями постановления Правительства «Об утверждении натуральных норм снабжения материально-техническими средствами органов внутренних дел РК» и приказом МВД «Правила использования инженерно-технических средств надзора, контроля и охраны» по согласованию с уполномоченным органом в обоснованных случаях.

5.4.2.13.2 В запретной полосе следует располагать:

- основное ограждение (по периметру);
- ограждения запретных зон и внутренней контрольно-следовой полосы;
- тропу специалиста по обслуживанию инженерно-технических средств охраны и надзора;
- тропу наряда;
- контрольно-следовую полосу;
- наблюдательные вышки (площадки), постовые грибы и будки;
- предупредительные, разграничительные и контрольные знаки;
- противопобеговые заграждения;
- противотаранные заграждения;
- осветительные установки охранного освещения;
- средства обнаружения;
- средства служебной связи;

- средства оповещения;
- средства видеонаблюдения;
- пост свободного окарауливания;
- пост глухой привязи.

5.4.2.13.3 По периметру следственных изоляторов, за исключением локальной зоны и хозяйственно-складской (в случае расположения ее вне периметра охраны), следует возводить основное ограждение и оборудовать запретную зону.

5.4.2.13.4 Основное ограждение должно обеспечивать возможность установки и монтажа на нем средств видеонаблюдения и обнаружения.

5.4.2.13.5 Ограждение периметра должно быть прямолинейным, без лишних изгибов и поворотов, ограничивающих возможности наблюдения и затрудняющих применение инженерных средств охраны и надзора, а также без наружных выступов и углублений.

5.4.2.13.6 Ограждения должны исключать случайный проход людей, животных и проезд транспортных средств на охраняемый участок территории, минуя КПП, а также исключать незаконное проникновение через границу охраняемого участка территории следственного изолятора изнутри и снаружи охраняемого участка.

5.4.2.13.7 Конструкция наблюдательной вышки должна обеспечивать:

- маскировку и защиту часового при подъеме и спуске;
- противогранатную защиту вышки;
- доступ воздуха и света вовнутрь конструкции вышки.

5.4.2.13.8 В следственных изоляторах, размещаемых в пределах населенных мест, наблюдательные вышки со стороны улицы следует маскировать. Калитку для входа на вышку необходимо оборудовать запорным устройством, управляемым часовым с вышки. Светильники охранного освещения выполняют заподлицо с основным ограждением. Посты служебных собак в запретной зоне объекта не оборудуют.

5.4.2.13.9 Для обороны объекта и защиты личного состава от средств поражения противника необходимо возводить оборонительные сооружения, размещаемые вблизи наружных постов и караульных помещений.

Вблизи наружных постов и караульного помещения допускается возводить сборно-разборные пулеметные сооружения.

5.4.2.13.10 Въезды на территорию охраняемой зоны, предназначенные для автотранспорта аварийно-спасательных служб (машин скорой помощи, пожарных машин, автотранспорта ремонтных служб инженерных сетей и т.д.), следует проектировать из расчета сопровождения машин аварийно-спасательных служб служебным транспортом по территории следственных изоляторов.

5.4.2.13.11 По периметру безопасности следует устанавливать охранное освещение.

5.4.2.13.12 Охранное освещение периметра безопасности должно обеспечивать:

- необходимую равномерную освещенность с таким расчетом, чтобы светоточки от светильников перекрывались и образовывали сплошную полосу;
- возможность автоматического включения освещения на одном участке или по всему периметру безопасности при срабатывании системы тревожной сигнализации;
- возможность управления освещением – возможность включения освещения любого участка или всего периметра безопасности.

5.4.2.13.13 При использовании систем видеонаблюдения освещенность должна соответствовать требованиям технических условий на типы устанавливаемых телепередающих устройств, но должна быть не меньше указанной выше.

5.4.2.13.14 Охранное освещение автотранспортных и железнодорожных КПП должно обеспечивать возможность проведения досмотра транспортных средств и провозимых грузов.

5.4.2.14 Инженерное оборудование

5.4.2.14.1 Здания следственных изоляторов должны быть оборудованы хозяйственно-питьевым и противопожарным водопроводом, горячим водоснабжением, канализацией и водостоками согласно требованиям СН РК 4.01-01 и других действующих нормативных документов по устройству водоснабжения и канализации.

5.4.2.14.2 Расход холодной и горячей воды для подозреваемых, обвиняемых и осужденных в камерах следует принимать, руководствуясь СН РК 4.01-01.

5.4.2.14.3 На ответвлении от внутренней сети хозяйственно-питьевого водопровода в коридорах блока камерных помещений и на вводах в камеры необходимо предусматривать установку отключающей арматуры. На сетях противопожарного или хозяйственно-питьевого водопровода следует устанавливать пожарные краны.

5.4.2.14.4 Источники наружного пожаротушения, расход воды и время их тушения следует определять согласно требованиям технического регламента «Общие требования к пожарной безопасности».

5.4.2.14.5 В помещениях медицинской части со стационаром и в санпропускниках следует предусматривать резервное горячее водоснабжение. При реконструкции следственных изоляторов или перепрофилировании зданий иного назначения под следственные изоляторы в качестве резервного горячего водоснабжения допускается устанавливать аварийные источники ГВС - электроводонагреватели.

5.4.2.14.6 Камеры, боксированные палаты медицинской части необходимо оборудовать антивандальными (из нержавеющей стали) унитазами со сливными бачками и умывальниками со смесителями и чугунными сифонами, при этом допускается, в зависимости от конструктивных особенностей прибора, размещение сливного бачка в технической нише за пределами камеры (палаты). Допускается оборудование камер керамическими унитазами и умывальниками.

5.4.2.14.7 Санитарно-техническое оборудование медицинских частей, карантинных, а также других помещений медицинского назначения следует предусматривать в соответствии с требованиями нормативных документов, действующих на момент проектирования.

5.4.2.14.8 Отопление зданий следственных изоляторов следует проектировать в соответствии с требованиями СН РК 4.02-01.

5.4.2.14.9 Размещение оборудования тепловых пунктов, вентиляционных камер, насосных холодильных установок, которые являются источниками шума и вибрации, следует предусматривать в соответствии с действующими нормативными документами.

5.4.2.14.10 Для здания стационара или корпуса с постоянным пребыванием больных теплоснабжение проектируется 1-ой категории надежности.

5.4.2.14.11 Отопление камеры для изоляции буйствующих следует предусматривать скрыто таким образом, чтобы полностью исключить возможность членовредительства с использованием элементов (и ограждающих конструкций) системы отопления.

Во всех остальных помещениях нагревательные приборы устанавливаются в соответствии с действующими нормативными документами.

Помещения для хранения регенеративных средств предусматриваются неотапливаемыми.

5.4.2.14.12 В помещениях зданий следственных изоляторов в зависимости от их назначения следует предусматривать приточно-вытяжную вентиляцию с механическим и естественным побуждением.

5.4.2.14.13 Для помещений медучреждений, пищеблоков, кухонь, столовых, спортивных корпусов, прачечных, общежитий, производственных мастерских расчетные параметры следует определять по действующей на момент проектирования нормативно-технической документации.

5.4.2.14.14 Во всех камерных помещениях следует предусматривать:

- приточную вентиляцию с механическим или естественным (через приточные клапана) побуждением;

- вытяжную вентиляцию с естественным или с механическим побуждением.

5.4.2.14.15 Удаление воздуха при естественной вытяжной вентиляции следует предусматривать через внутристенные вытяжные каналы, самостоятельные для каждого камерного помещения.

5.4.2.14.16 Механическую вытяжную вентиляцию следует проектировать при новом строительстве в случае невозможности организовать внутристенные каналы, а также при реконструкции зданий следственных изоляторов или при перепрофилировании зданий иного назначения под следственные изоляторы в тех случаях, когда невозможно использовать существующие внутристенные каналы и организовать пристенные вентиляционные каналы.

5.4.2.14.17 Чистота воздуха в помещениях медицинского назначения должна соответствовать требованиям действующих нормативных документов.

5.4.2.14.18 В рабочие комнаты, кабинеты, в помещения архива, библиотеку, комнату психологической разгрузки и другие помещения с постоянным пребыванием людей подачу приточного воздуха следует предусматривать в верхнюю зону помещений и при необходимости в коридор для возмещения объема воздуха, удаляемого из помещений, воздухообмен которых определен по вытяжке.

5.4.2.14.19 Самостоятельные приточные и вытяжные системы должны быть предусмотрены для санитарных пропускников, комнаты хранения дезинфицирующих и моющих средств, рентгеновского флюорографического кабинетов, боксированных палат и камер для подозреваемых и обвиняемых, больных туберкулезом.

5.4.2.14.20 При проектировании отопления, вентиляции и кондиционирования воздуха должны предусматриваться мероприятия по снижению шума и вибрации.

5.4.2.14.21 При выборе технологического оборудования и электрооборудования необходимо руководствоваться требованиями к энергосбережению и энергоэффективности согласно действующим нормативно-техническим документам.

5.4.2.14.22 В зданиях и сооружениях следственных изоляторов следует предусматривать следующие виды искусственного освещения: рабочее, аварийное (безопасности и эвакуационное) и дежурное.

5.4.2.14.23 Проводка в помещениях с постоянным и временным пребыванием подозреваемых и обвиняемых в следственных изоляторах должна выполняться скрыто.

5.4.2.14.24 Радиофикация зданий следственных изоляторов должна предусматриваться из помещения радиоузла для трансляции сигналов от городской (проводной или радио) радиотрансляционной сети и от местного радиоузла.

5.4.2.14.25 В административном здании должна быть предусмотрена установка абонентских громкоговорителей от городской и местной радиотрансляционной сети в кабинетах руководства, во всех служебных кабинетах.

5.4.2.14.26 В остальных зданиях следует предусматривать громкоговорители от местного узла.

5.4.2.14.27 Радиодинамики следует предусматривать во всех камерах, жилых комнатах и медицинских палатах в нишах стен и ограждать металлической решеткой.

5.4.2.14.28 Административные и режимные здания должны быть оборудованы электронными часами. Размещение часов следует предусматривать в коридорах административных зданий и режимных корпусов, в коридорах на внутренних постах дежурных младших инспекторов, а также в следующих помещениях административного здания: приемной, дежурной службы, комнате центрального поста технического контроля и видеонаблюдения, проходном коридоре, помещении краткосрочных свиданий, зале совещаний, классе служебной подготовки.

5.4.2.14.29 Устройства управления электропитанием должны располагаться в отдельном помещении (щитовой) в непосредственной близости от помещения центрального поста технического контроля и видеонаблюдения.

5.4.2.14.30 Предусмотреть сплошное видеонаблюдение на всех участках зданий следственного изолятора с устройством помещения центрального оперативного управления (ЦОУ). *(Дополнен – Приказ КДСиЖКХ от 26.07.2023 г. №124-НК).*

5.5 Охрана окружающей среды

5.5.1 При проектировании и организации участка и территории следственных изоляторов необходимо свести к минимуму любые отрицательные воздействия на окружающую среду и микроклимат, обеспечить правильное использование ландшафта и биологического разнообразия с эффективным использованием энергии и ресурсов.

5.5.2 При проектировании, строительстве, реконструкции зданий и сооружений следственных изоляторов должны предусматриваться мероприятия по охране, восстановлению природной среды, обеспечению экологической безопасности.

5.5.3 Размещение зданий, сооружений следственных изоляторов не допускается:

- на землях заповедников, заказников, природных национальных парков, ботанических садов, дендрологических парков и водоохраных полос (зон);
- на землях зеленых зон городов, включая земли городских лесов;
- в зонах охраны гидрометеорологических станций;

- в зоне санитарной охраны источников водоснабжения и площадок водопроводных сооружений;

- в зоне округа санитарной охраны курортов.

5.5.4 При проектировании объекта должны быть предусмотрены мероприятия, предотвращающие сброс загрязненных сточных вод и препятствующие непосредственному загрязнению подземных и поверхностных вод.

5.5.5 При строительстве допускается временное накопление отходов производства и потребления на объекте. Строительные отходы хранятся на площадке, расположенной в удобном для подъезда транспорта месте. Объем временного накопления определяется размером площадки. Вывоз мусора с территории стройплощадки должен осуществляться не реже 1-2 раза в месяц.

5.5.6 В случае, если на отведенной территории обитают редкие и охраняемые виды растений и животных, проводятся мероприятия по охране животного и растительного мира.

5.5.7 При посадке деревьев необходимо учитывать климатические условия, тип почвы, количество осадков, направление ветра, обслуживание растений.

5.5.8 При проектировании и строительстве зданий следует учитывать степень радоноопасности участка застройки, наличие техногенного радиоактивного загрязнения и радиоактивность строительных конструкций. При этом необходимо выполнять требования радиационной безопасности в соответствии с санитарными правилами «Санитарно-эпидемиологические требования к обеспечению радиационной безопасности».

5.5.9 При проектировании ландшафта участка необходимо учитывать условие естественного развития ландшафта.

6 ЭНЕРГОСБЕРЕЖЕНИЕ И РАЦИОНАЛЬНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ

6.1 Требования к сокращению энергопотребления

6.1.1 Здание должно быть спроектировано и построено с учетом требований по эффективному использованию энергии для систем зданий и частей.

6.1.2 Предусмотреть решения и комплекс мер по повышению энергоэффективности объекта в соответствии с действующими на территории Республики Казахстан нормами.

6.1.3 Для обеспечения эффективного использования источников энергии ограждающие конструкции здания должны иметь значение коэффициента полезного действия не ниже установленного.

6.1.4 При проектировании необходимо предусмотреть правильную ориентацию здания по сторонам света.

Правильная ориентация здания способствует естественному сохранению тепла в зимний период и охлаждению в летний, а также обеспечивает инсоляцию помещений.

6.1.5 Для обеспечения эффективного использования тепла ограждающие конструкции здания должны быть выполнены с использованием энергосберегающих материалов.

6.1.6 При совершенствовании энергетической эффективности зданий должны приниматься во внимание климатические и местные условия, а также микроклимат внутри помещений, учитывая экономическую эффективность.

Эти меры не должны влиять на другие технические требования к зданиям, а также на их общедоступность, безопасность и целевое использование.

6.1.7 Обеспечить оптимальную работу системы отопления и кондиционирования воздуха с точки зрения экологии, безопасности и энергетики путем регулярного технического обслуживания и проверки систем квалифицированным персоналом.

6.1.8 Предусмотреть в зданиях возможности (технической, экологической и экономической) установки высокоэффективных альтернативных систем.

6.2 Рациональное использование природных ресурсов

6.2.1 Необходимо учитывать мероприятия по рациональному использованию водных ресурсов, таких, как сокращение водопотребления, увеличение использования воды в системах оборотного и повторно-последовательного использования, сокращение непроизводительных расходов и потерь воды, снижение и прекращение сброса загрязненных сточных вод, очистка сточных вод и др.

6.2.2 В целях обеспечения рационального использования строительного материала необходима переработка утилизированного материала.

6.2.3 При проектировании организации строительства и производстве работ необходимо учитывать требования сохранения целостности чистоты почвенно-растительного покрова за границами полосы отвода, а также минимального повреждения и загрязнения на отведенной территории, не занимаемой сооружениями.

ДЛЯ ЗАМЕТОК

УДК 725

МКС 91.040.99

Ключевые слова: Изоляторы, контрольно-пропускной пункт, режимная зона, камеры, ограждающие конструкции, степень огнестойкости

ҚР ҚН 3.02-24-2014

СН РК 3.02-24-2014

Ресми басылым

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ИНДУСТРИЯ ЖӘНЕ ИНФРАҚҰРЫЛЫМДЫҚ ДАМУ
МИНИСТРЛІГІ ҚҰРЫЛЫС ЖӘНЕ ТҰРҒЫН ҮЙ-КОММУНАЛДЫҚ ШАРУАШЫЛЫҚ
ІСТЕРІ КОМИТЕТІ**

**Қазақстан Республикасының
ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ**

ҚР ҚН 3.02-24-2014

ТЕРГЕУ АБАҚТЫЛАРЫН ЖОБАЛАУ

Басылымға жауаптылар: «ҚазҚСҒЗИ» АҚ

050046, Алматы қаласы, Солодовников көшесі, 21
Тел./факс: +7 (727) 392-76-16 – қабылдау бөлмесі

Издание официальное

**КОМИТЕТ ПО ДЕЛАМ СТРОИТЕЛЬСТВА И ЖИЛИЩНО-КОММУНАЛЬНОГО
ХОЗЯЙСТВА МИНИСТЕРСТВА ИНДУСТРИИ И ИНФРАСТРУКТУРНОГО РАЗВИТИЯ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ
Республики Казахстан**

СН РК 3.02-24-2014

ПРОЕКТИРОВАНИЕ СЛЕДСТВЕННЫХ ИЗОЛЯТОРОВ

Ответственные за выпуск: АО «КазНИИСА»

050046, г. Алматы, ул. Солодовникова, 21
Тел./факс: +7 (727) 392-76-16 – приемная